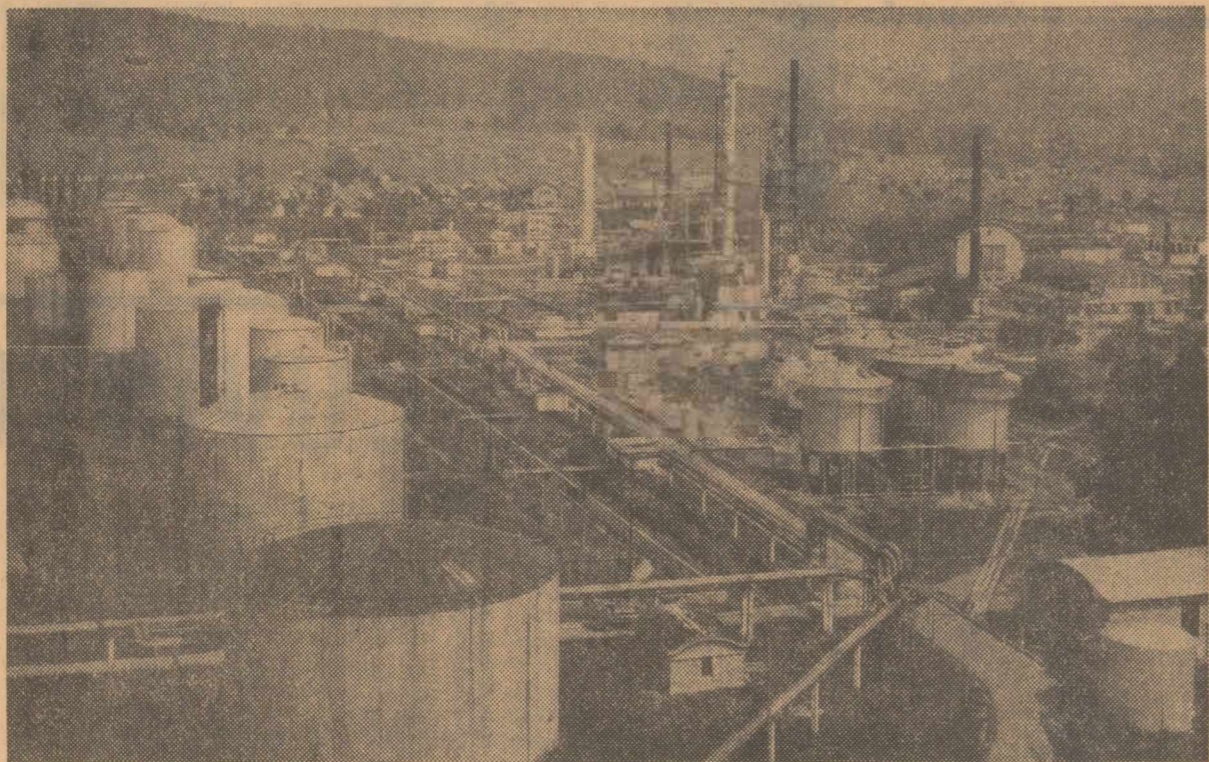

Un factor cu importantă pondere în productivitatea muncii: RAPORTUL OPTIM MUNCITORI DE BAZĂ — MUNCITORI AUXILIARI

La plenara din decembrie 1966 a C.C. al P.C.R. s-a accentuat că sporirea nelănturată a productivității muncii constituie un factor motor al progresului economic. La îndeplinirea acestui imperativ contribuie mai multe prileji, printre care și STABILIREA RIGUROASĂ A NUMARULUI DE SALARIAȚI, REALIZAREA UNUI RAPORT OPTIM ÎNTRU MUNCITORII DE BAZĂ ȘI CEI AUXILIARI. Ca urmare, în toate sectoarele industriei noastre aceste corelații esențiale, legate de gospodărirea cu maximum de eficiență a forței de muncă, au ocupat și dețin un loc de frunte în acțiunea de organizare științifică a producției și a muncii, a cărei primă etapă s-a încheiat. Cu acest prilej s-au înlocuit studiul, prezentându-se măsuri eficiente, dintre care multe au și fost aplicate.

Redăm în pag. a III-a concluziile unei anchete întreprinse pe această temă.

Rafinăria Dărmănești

Foto: Agerpres

opinii

Cuvîntul dat implică o angajare în primul rînd pe plan personal, respectarea sau nerespectarea lui fiind de prețuirea pe care o acordă propriei sale demnități fiecărui om. Ne face întotdeauna plăcere și avem un gînd plin de respect pentru omul care-și ține promisiunea. Dar cuvîntul dat abia după sine și o responsabilitate socială. Această responsabilitate se referă și la omul care, respectîndu-și cuvîntul dat față de alții, „uită” mult prea des de angajamentele luate față de sine însuși. Am înțeles asemenea oameni, mulți trecuți de prima ti-

CUVÎNTUL DAT

nerete care, lipsiți de țărnia de a face efortul necesar, nu înmormintat în ei visuri și planuri perfect realizabile. Asemenea oameni răspund în primul rînd față de propria lor conștiință pentru că nu au devenit ceea ce puteau fi. Îi înțeleg și plec de lângă ei cu un sentiment de tristete. Evident, poartă și ei o răspundere socială pentru ceea ce puteau da și nu au dat colectivității.

Ni se pare însă mult mai agravantă situația în care cuvîntul dat și nerespectat depășește sfera strict personală, cînd prin implicațiile sale afectează relațiile individului cu colectivul de lucru și nu rareori chiar cu propria familie.

Plecăm dimineața la serviciu (Continuare în pag. a II-a)

UN REMARCABIL SUCCES AL ENERGETICIENILOR CRAIOVENI

A intrat în funcțiune cel mai mare grup energetic din țara noastră

Grupul de 315 MW, pus în funcțiune la Centrala electrică de termoficare din Craiova, a furnizat, potrivit angajamentului constructorilor, primele cantități de curent. Este cel mai mare agregat termoelectric montat pînă acum în țara noastră. Puterea sa atinge cu 100 MW pe cea a hidrocentralei de pe Argeș și este aproape egală cu a celor 13 hidrocentrale de pe Valea Bistriței. În 24 de ore, grupul produce o cantitate de energie electrică cu care poate fi alimentat orașul Craiova timp de 12 zile.

Comitetului Central al Partidului Comunist Român Tovarășului Nicolae Ceaușescu

Colectivele de muncă ale energeticienilor de la Centrala electrică de termoficare Craiova raportează conducerii partidului și dvs. personal, scumpe tovarășe Nicolae Ceaușescu, că am realizat montarea grupului de 315 MW, cel mai mare grup energetic al țării noastre, și a celor 2 cazane de alimentare cu abur, care la data de 30 septembrie a.c. s-au cuplat în paralel la sistemul energetic național.

Termentul de construcție, montaj și punere în funcțiune a grupului este mai scurt cu circa 6 luni față de realizările mondiale, deși un asemenea agregat se montează pentru prima oară în țara noastră.

Realizarea acestui important obiectiv al industriei energetice din țara noastră este o contribuție la împlinirea marilor sarcini ce ne revin din documentele partidului, este răspunsul nostru față de grija și sprijinul moral și material nemijlocit acordat de conducerea de partid și de stat.

Succesul pe care îl raportăm astăzi a creat condiții să realizăm înainte de termenul planificat și cel de-al doilea grup seminal, astfel ca Centrala electrică de termoficare Craiova să atîngă capacitatea finală de 1040 MW înainte de termen și să furnizeze o producție suplimentară de energie electrică de sute de milioane kWh.

Asigurăm Comitetul Central și pe dumneavoastră personal, tovarășe Nicolae Ceaușescu, că vom consacra toate eforturile, capacitățile, forțele și energia noastră realizării cu succes a sarcinilor ce ne revin din Directivile și grandiosul program de electrificare a țării adoptat de Congresul al IX-lea al P.C.R.

Din partea conducerii colectivelor de energeticieni inginer ALEXANDRU CURELARU ADRIAN ȘTEFĂNESCU ȘTEFAN COVALIU

Din partea comitetelor de partid ILARION COTEAȘU VASILE MĂNESCU

A început un nou an universitar:

Festivitățile de inaugurare a noului an universitar, care s-au desfășurat ieri în instituțiile de învățămînt superior din întreaga țară, au înfruntat pe lângă tinerii universitari, conducătorii și reprezentanții ai Ministerului Învățămîntului și ai altor ministere și instituții centrale,

ai organelor locale de partid, academicienii, cadrele didactice, precum și reprezentanții ai U.T.C. și U.A.S.R. inserăm în continuare cîteva din relatările telefonice ale corespondenților noștri.

„GAUDEAMUS IGITUR '67!”

O nouă toamnă, un nou început de an universitar. Cîntărele tinere și-au deschis larg porțile pentru a primi cu urarea tradițională „Bine ați venit!” torentul tineretii. În această urare se resimte ecoul imitativ de căutări creatoare ce vizează toate coordonatele școlii noastre superioare, căutări ce s-au concretizat în dezbaterile publice care au precedat deschiderea noului an de învățămînt universitar, purtîndu-se de la Studiul privind dezvoltarea învățămîntului superior elaborat de Ministerul Învățămîntului la indicația conducerii de partid și de stat.

Indreptîndu-te spre Institutul politehnic, situat în imediata apropiere a Gării de Nord, aveai impresia că te afli în fața unui șuvoi de tinerete revărsată tumultuos spre tradiționala „galerie a bobocilor”. Cuprînzînd o diversitate de exponate prezentate sugestiv, „galeria bobocilor” îți întîmpină pe studenți cu o impu-nantă dimensiune notă 10 — îndemn și simbol al sirinței la învățătură. Înainte de a păși pe adevărata poartă a instituției, atenția proaspeților studenți era reținută de un mare panou pe care erau înscrise cuvintele secretarului general al Comitetului Central al P.C.R., tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresate tineretului studios la cea de-a VI-a Conferință a U.A.S.R.: „Exemplul generațiilor care au înălțat prin muncă și luptă lor România pe culmile civilizatei de azi să însușească întotdeauna tineretea vîs-

IASI

După manifestările tradiționale, la toate instituțiile de învățămînt superior s-au ținut lecții inaugurale. Cea de la Universitatea „Al. I. Cuza” a fost consacrată activității social-economice și politice a lui Mihail Kogălniceanu.

Studenții Facultății de medicină veterinară a Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad” și-au început studiul în cîteva din noile pavilioane și clinici ce se construiesc pentru ei pe Dealul Copoului. Tot ieri, colegii lor de la Facultatea de chimie industrială a Institutului politehnic au luat în primire 3 cămine cu 400 locuri fiecare, din noul complex ce se construiește sub cornișa Tătărași și va cuprinde 14 cămine și o cantină pentru 6000 de studenți. În prezent, în centrul universitar Iași, aproape trei sferturi din numărul studenților locuiesc în cămine și iau masa la cantină.

(Continuare în pag. a IV-a)

În București au venit studenții. Ce simplu și totuși cit de emoționant și semnificativ sună aceste cuvinte, care niciodată nu vor deveni monotone în repetabilitatea lor an de an. Au venit „boboci” — acei tineri șfioși, proaspeții absolvenți ai liceelor, călcînd pragul facultăților cu emoția

Aurel DEBOVEANU (Continuare în pag. a IV-a)

Depou pentru locomotive Diesel-electrice dat în exploatare

A fost dat în exploatare, cu două luni înainte de termen, Depoul pentru locomotive Diesel electrice de la Iași. Construcția cuprinde hale principale pentru revizii și reparatii, platforme de echipare și dezechipare, secții pentru întreținerea instalațiilor electrice, stații de acumulatoare, instalații de alimentare cu combustibil etc. Amenajarea depoului de la Iași a permis introducerea tracțiunii Diesel electrice pe o serie de linii de cale ferată din Moldova, printre care Tecuci-Iași și Pașcani-Iași. Construcții de depouri similare se află într-un stadiu avansat la Brașov, Cluj, Palas-Constanța și Caransebeș. (Agerpres)

Telegrame

Cu prilejul celei de-a 157-a aniversări a independenței Republicii Chile, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Chivu Stoica, a transmis președintelui Republicii Chile, Eduardo Frei, urări de prosperitate pentru poporul chilian și pentru fericirea sa personală.

În telegrama de răspuns, președintele Republicii Chile a exprimat sincerele sale mulțumiri pentru felicitările cordiale transmise cu ocazia zilei naționale a țării sale.

Atribuțiile juriconsultului conduc la respectarea legalității?

Am încercat să stabilim mai înțeles, adresîndu-ne literaturii de specialitate, ce rol îi se atribuie astăzi juriconsultului dintr-o întreprindere sau instituție de stat (activînd în virtutea Decretului nr. 143/1955), deci ce i se cere și ce dă el, unde începe și unde se sfîrșesc obligațiile.

Și iată-ne în situația de a transcrie — cu suficiență surprindere — cîteva interpretări date acestor activități de juristică, interpretări date acestor activități de natură — după opinia noastră — să limiteze munca juriconsultului, s-o facă — într-un cuvînt — ineficace, să-i diminueze prestigiul; deși juriconsultul — prin rolul său specific de păstor al legalității socialiste — trebuie să se bucure de prestigiul conferit alt de pregătirea sa de specialitate, cit și de răspunderile ce-i revin (dar, din păcate, nu întotdeauna recunoscute de el și de alții — așa cum reiese din citatele de mai jos):

(subl. ns.) aceluiași contract sau operații... Este însă evident că juriconsultul răspunde numai de latura juridică a contractului sau operației și nu de cea tehnică. Astfel, el nu va răspunde nici de oportunitatea încheierii unui anumit contract — dacă nu e interes de lege, nici de cantități, măsuri, prețuri, calități, sortimente sau alte elemente tehnice ale obiectului mate-

planuri, indicații de valoare, aprobări și, în genere, latura formală a contractelor, inclusiv existența semnăturilor cerute de dispozițiile legii, regulamentele ori instrucțiunile... Juriconsultul dă avize atînd cînd i se cer și, în genere, acționează atunci cînd este sesizat (într-altă parte se spune: „Sînt rare cazurile în care juriconsultul ar avea obligația să lucreze din proprie inițiativă”). Ineșăși denumirea funcției sale arată că el trebuie consultat, pentru a-și da părerea. El nu cunoaște în detaliu activitatea celorlalte servicii ale unității; aceste servicii sînt datorate să-i supună chestiunile sau actele pentru rezolvarea sau încheierea cărora este nevoie de avizul său, fie că este cerut de lege, fie că necesitatea sa rezultă din firea lucrurilor... „Nu răspunde”, „nu răs-

ancheta socială de Mihai STOIAN

rial al contractului, acesta fiind stabilit de angajații cu sarcini corespunzătoare. De asemenea, juriconsultul nu răspunde de existența fondurilor necesare pentru a face față sarcinilor bănești rezultînd din contracte sau alte operații, aceste probleme fiind de competența contabilului. Ceea ce are a supraveghea și aviza juriconsultul este existența contractului scris, existența documentației (avize,

„Nu răspunde”, „nu răspunde” — precizează într-una articolele din care-am citat, intitulat: „Răspunderea materială a juriconsultului” („Justiția nouă” nr. 12/1966). Atunci ce reprezintă — în concepția autorilor — oficialul juridic dintr-o întreprindere sau instituție: doar un fel de ghiseu de informații și sugestii (atenție: numai la solicitare!) ori, în cel mai bun caz, un ștafietă „bîrou de avocatură”?

Simplu executant al dispozițiilor... directoriale?

La uzinele „Timpuri noi” din București s-a produs un accident de muncă fără urmări prea grave. Muncitoarea Eleonora Ganga a fost totuși nevoită să lăpsească din sectorul ei (turnătorie) timp de 17 zile. Seful sectorului, ing. Costache Stan, împreună cu maestrul Alexandru Bădina, din dorința de a nu pierde prima pentru luna respectivă (cîci există dispozițiuni care îi sancționează pe cei vinovați de producerea unor acciden-

(Continuare în pag. a II-a)

SEMICENTENARUL MARI REVOLUȚII SOCIALISTE DIN 1917-1967 OCTOMBRIE

Ritmurile automatizării

Automatizarea pătrunde tot mai mult în industria modernă, iar procesele pe care le generează sînt apreciate pe drept cuvînt ca revoluționare pentru tehnică, pentru producția industrială. În Uniunea Sovietică prima treaptă a automatizării, caracterizată prin construcția de linii automate de producție, se poate înțelegi astăzi în numeroase întreprinderi industriale. După cum ne-a declarat în cursul unei convorbiri Alexandru Levin, director adjunct în Ministerul construcției de aparate, mijloace de automatizare și sisteme de conducere, pe primul loc se situează, din acest punct de vedere, electroenergetica. În mod practic, în prezent sînt automatizate toate termogregele, precum și utilajele și instalațiile pentru producerea, transportul și distribuția energiei electrice. Cîrca 75 la sută din substajiile de distribuție sînt dotate în prezent cu mijloace de automatizare și telecomandă. Jumătate din hidrocentralele existente în U.R.S.S. și peste 60 la sută din punctele de dispecerat ale sistemelor energetice sînt dirijate de la distanță. Aceasta a dus la reducerea considerabilă a personalului de deservire și la îmbunătățirea radicală a condițiilor de muncă. Au dispărut cu desăvîrșire unele profesii, cum era de pildă aceea de controlor al nivelului apei în cazanele termocentralelor. Era o muncă ce se desfășura în condiții deosebit de grele, la o temperatură de 40 de grade. Acest control a fost preluat cu succes, ca și multe alte operații, de automate. Pe liniile de înaltă tensiune de 400 și 500 de kilovolți au fost instalate aparate care, în cazul avariei, unei porțiuni de linie, o deconectează automat, împiedicînd astfel pierderile de energie electrică și propagarea defectiunii.

În industria chimică, automatele au fost introduse în procesele tehnologice cu caracter continuu, în rafinarea șteiului. Practic, toate agregatele de bază din industria chimică au fost dotate cu aparate care asigură reglarea automată și stabilizarea parametrilor. În siderurgie, lucrările de automatizare a conducerii proceselor din furnale și cuptoarele Martin, din convertizoare și de la laminare se află într-un stadiu înaintat,

Silviu PODINA Corespondentul „Scînteia” la Moscova (Continuare în pag. a V-a)

FAPTUL DIVERS

Nativă

La o singură clinică — clinica de obstetrică și ginecologie a Spitalului Brncovenesc din Capitală — s-au înregistrat în primele 9 luni ale anului 3.400 de nașteri (față de 1.670 în tot anul trecut). Se estimează că numărul nașterilor din acest an, numai la această clinică, va depăși cifra de 5.000. Cum se vede, herzele au reîntrat și ele în cursă normală!

La tablă

A treia scrisoare pe aceeași temă ne-a convins că nu-i vorba despre ceva accidental. În multe comune cîndeva tablele pentru a-coperi casele este condiționată de defacerea altor mărfuri nevendabile. Adică: „Îți dăm tablă dar numai dacă îei și...”. I s-a întimplat, deunăzi, lui Gh. Pomparău din Vornicești (Sucevița). Nu i s-a cîndut tablă pînă n-a cumpărat și cărți de vreo 40 de lei, între care: „Dicționar de buzunar român-franceză”, „Să vorbim norman-les”, „Este îndubitată intenția cooperatelor de a-l înocă pe om, la bătrînețe, după lîmbă dintr-o dată — dar metoda folosită nu-i bună. Sperăm că am corbit românește!”

Eroismul unei femei

În apropierea Craiovei, pe linia ferată dintre Pîrșani și Pielești, se jucasă (scăpat) de sub supraveghearea părinților) mai mulți copii. Erau cu vitele. N-au observat tronul care se apropia vertiginos. Pericolul era iminent. Aflată în apropiere, Tereza Ispas, din Pielești, s-a repezit între copii. A prins pe fetița Anisoara Nițu aruncînd-o dincolo de linie. Ea, însă, nu a mai avut timp să fugă. A salvat fetița cu propria ei viață.

Oameni serioși!

Oameni serioși, cu salarii bune, cu mașini proprietate personală. Foarte bine: au economisit și și-au cumpărat. Dar nu-i deloc onorabil să nu-și achite, ca oricare cetățean, impozitele către stat. Nicolae Galin, inginer proiectant la I.P.C.M.; Ștefan Stoicescu, inspector principal la Ministerul Energiei Electrice; Mihai Zăcu, inginer la Institutul de cercetări forestiere — ei și mulți alții — nu își achită taxa de permis fiscal pentru mașină deși prin poprire pe salariu. De unde se vede că la ei nu merge totul pe cale rotundă. Au anual pană de... memorie.

Colaborare

Constatări: a. — întreprinderile producătoare de balast din regiunea București dispun de un plus de 118.000 t balast; b. — unitățile consumatoare de balast din aceeași regiune s-au aprovizionat cu 151.000 t balast din alte regiuni. Concluzii: cînd se construiește drumuri a statului popular regional nu-și face... drum și pe la secțiunea de industrie locală a aceluiași sfat pentru realizarea unei colaborări normale, se cheltuiesc în plus 400.000 lei și se imobilizează 2.596 vagoane. Măsurile sortimentale acestea lipsesc. S-a descărcat peste ele balastul?

Gazde primitoare

Invensivă, întreprinzătoare, familia Popovici (Maria și Teodor) din Sibiu, organiza în caud jocuri de noroc. Oameni slabi, unii dintre ei cu obligații materiale față de familie, își lăsau în „casa Popovici” lea și plecau cu buzunarele goale. Descoperind „triplu”, instanța i-a amendat corecțional și pe gazde și pe măsafiri. A fost pentru prima oară cînd au pierdut partida cu toții. Ghinta rotală se afla în mina Legii.

În luptă cu urșii

În apărarea avutului obște, oamenii merg adeseori pînă la sacrificii. Într-una din nopțile trecute, stîna de oi de pe muntele Tăturu, din comuna Vama Buzăului, a fost atacată de doi urși. Cărușul cioban Viorel Roșan, de 26 de ani, a sărit în apărarea turmei. Lupta a fost aprigă. Unul dintre urși i-a sfîșiat pieptul, cauzîndu-i moartea pe loc.

Rubrică redactată de: ȘTEFAN ZIDARIȚA ȘTEFAN DINICĂ cu sprijinul corespondenților „Sciteia”

Cu ce pornim în drumetrie?

Adăreant banală, această întrebare scoțită acum de unii interlocuitori actuali, cu și cum în prezent, sînuie pentru turism ar începe și s-ar consuma o dată cu sezonul estival — are totuși o valabilitate practică mai largă. Este un lucru firesc ca înainte de a porni la drum să faci inventarul obiectelor, ustensilelor și accesoriilor necesare excursiei.

Deci, începi meticolos. Iți trec pe lista de cumpărături un pulovier de schi, bocanci, o încălțăminte ușoară, o scuară din rețon, nu numai clasicul hanorac.

Edificarea asupra „necesariului” fiind făcută, porcezi la achiziționarea lui. Și optimist, coliziți masajele, înfruntînd cu tenacitate nedumerirea vizitorilor pentru „pretențiile” formulate, nedumerit la rîndu-ți pentru exasperantul „n-avem”, care se serveste cînd amabil, cînd sub forma unui nemeritat reproș pentru „îndreneață”, ca cerință să-ți tuburi abele.

Cu ce anume să-ți împrosobezi, completezi — sau, de ce nu, modernizezi — echipamentul, dacă aceeași împrosobire monotonă domnește în toate căntările de minimele „recluziv ale celor de specialitate”? Un sortiment extrem de sumar, sărăcăcios, cel mult cu câteva schimbări mărunte. Nici un model nou care să se remarcă prin eleganța liniei, prin un est înalt înrîmă și în creșterea modernă, civilizată. Cine știe? Poate într-un timp, în domeniul echipamentului sportiv, în general și la cel turistic, în special, s-o fi statormișă, în mod uniform.

Solicităm oțterea „forurilor... în drept. Aflăm că, practic, nouă nu a-lunge la cumpărator deoarece se pierde în labirintul inerte și al rușinii, al unor rezerve pe care le manifestă alternativ cînd se prezentează Ministerului Industriei Ușoare, cînd cei al Ministerului Comerțului. Bogatele colecții prezentate, de regulă, cu prilejul contractărilor (sau expozițiilor) se anemiază în vînzări cu oclii în îmbrăși și chardupă necoerți, spre dezamăzirea celor care au sperat să-și vadă în sfîrșit fantașia materializată și valorificată. Totul, sau aproape totul, se oprime la fața bunelor intenții, pentru că este înfrîmă și înfrîmă și mai comod să reneți, să reeditezi articole „incertitente” în fabricate decât să multicitii mostrele, prototipurile. În cercetările de acest gen, unde se achiziționează și se comandă — sau culăbărit oameni cu desăvîrșire străini de drumetrie și nereceptivii la frumusețea achiziției sau alpinismului total dezinteresat de asemenea aspecte ca linia unui pantalon de schi sau croiala unui vițliac, culoarea lor, garnitura etc. — certă cu bucurie și cu spiritul tineresc, foștă și nemulțumirea și încă a cumpărătorilor, tot mai mult acum, de cînd cu o extindere considerabilă a turismului.

La Direcția generală pentru confecții și tricotate din Ministerul Comerțului aflăm că, practic, în acest an, cele mai multe articole conținute la nivelul cerințelor anilor trecuți. Abia acum, după ce contractările pentru ultimul trimestru al acestui an și primul din anul 1968 s-au încheiat, se lucrează la... elaborarea unui catalog care va avea valabilitate anul viitor.

Sînt lucruri constatate, criticate de atîtea ori în presă, dar cei vizati nu se prea sinchisesc — sînt îndignarea publicului.

La ora actuală nu avem efectiv probleme de soluționat — ne-a spus la modul foarte convingător tov. N. Chioșe, director tehnic din Ministerul Industriei Ușoare.

Falsă convingere dușă care acest sector nu ar ridica ceea ce ne-am obișnuit să înțelegem prin probleme crează penibilă senzație că bati la niste usi ferecate. În fond, materialele stereotipe sînt consecințe tocmai ale acestei penibile senzații. În lumina acestui multumire, în lumina acestor optici, cînd se face abstracte de largă lor destinație, cînd sînt cotate în exclusivitate după modesta lor pondere în valoarea producției globale, cînd se desamărez întreprinderilor care le produc rămăne, oarecum fantomatici (vezi și producerea articolelor de plăt — halate bote, costu-

me de baie, slăburi etc. etc.) nu ne putem aștepta la un real progres. La o cultură. Anomalie se vor menține.

Am cercetat colecțiile de modele prezentate la contractările pentru trimestrul IV și I al anului 1968. Numărul mare de modele este una din caracteristicile principale ale acestora. Este, indiscutabil, o realizare, dar nu și un indicu, o garanție că anul acesta și eventual la anul vom avea mai mult în sensul nu cantitativ, ci al varietății

Echipamentul turistic încearcă... răbdarea cumpărătorilor

produse necesare echipamentului turistic și sportiv.

Într-adevăr, din această fază și pînă la realizarea propriu-zisă este un drum sinuos, care nu poate fi parcurs de toate modelele noi — ne-a spus tov. Elena Fundășaru, din Ministerul Comerțului. Și, pentru că nu-i putem îmbrăca pe toți turiștii și sportivii la fel, sîntem hotărîți să nu mai fim concilianti cu furnizorii noștri.

Ce aștea oare în vedere interlocuțoarea noastră cînd făcea o asemenea afirmație? În definitiv, cum se desăfoară conlucurarea dintre ministere, în afara contractărilor, o-mologărilor? Numai cînd scadența devine iminentă, cînd livrările nu pot fi onorate se intensifică... colaborarea. Și începe „sînta înțelegere”, urmată inexorabil de renunțări la sortimentul nou, de compromisiuri care, îndeobște, nu se divuăg. Într-un asemenea context comuțul nu-și mai poate impune punctul de vedere exprimat la contractări și inexorabil devine conciliant. Cumpărătorul și se vor oferi aceleși sau aproape aceleși articole. În repetele rînduri, pentru a asigura fondul de marfă necesar, comerțul a fost nevoit să renunțe în trecut, din urmă la unele sortimente făgăduite și contractate cu industria. Această meteahnă mai veche este deosebit de evidentă la fabrica „Moldova” din Iasi, care primește clauzele contractuale ca ceva facultativ; în mod serios, fie în cadrul industriei locale, fie în cadrul industriei turistice și sportiv, calitatea articolelor produse, nu atacează decît în mică măsură actualele preocupări ale industriei ușoare și ale comerțului, în ceea ce privește fabricarea și distribuția.

Exigențele beneficiarilor nu sînt totdeauna luate în seamă de furnizori — ceea ce naște controverse, interminabile discuții care tergiversază și ele apariția noulor articole. Do-leanța sportivilor de a se confecționa tricouri, pulovere în dungi verticale a căpăt materializarea... abia după 2 ani de zile! Cu o asemenea operativitate față de cerințele cumpărătorilor la cîia variată te poți aștepta? Umil din noule modele prezentate la tricourile de către întreprinderea „Crlul”-București urmează a fi confecționate din bumbac gozat inferior celui mercurizat, ceea ce este evident un regres. În plus, principala beneficiară și comerț se află în plină desăvîrșire — deși la 1 octombrie modelele trebuiau lansate în fabricație. Este de dorit ca direcția generală de resort din Ministerul Industriei Ușoare să răsească o soluție care să nu lezeze nici calitatea și nici interesele beneficiarilor.

Starea de automulțumire a fost transmisă, în decursul vremii și la unele unități comerciale.

— Avem de toate — declară emfatic tov. Serban Ovidiu, responsabil unității „Cabana” din B-dul 1848.

Aspectul de bazar al magazinului

confirmă într-adevăr această afirmație. Într-un asemenea conglomerat de mărfuri găsești — aparent — de toate, dar, practic și, paradoxal, nimic din ce soliciți, cu toate că profilul unității este bine definit.

— Caut de cîteva găsimini o scurtă de rețon cu imitație de blană și glugă detașabilă, dar e imposibil de găsit — ne-a spus cu vădită mîhnire Elena Selaru — studentă. Interesant este faptul că articolul este unul din noile modele contractate de comerț. Meteorica apariție a unor vîndicuri mai de doamne-ajută este dată pe seama insuficienței capacități de producție a fabricii „Mureșul”. Dar într-o asemenea situație ce se face contractări de produse care practic nu vor putea fi realizate? Și oare ar fi cu desăvîrșire imposibil să se mai găsească capacitățile de producție necesare?

Este posibil oare ca industria să nu poată oferi turiștilor un pantof mai usor în afara bocancului „tip performant”? Se întreba contrariată tehniciana Matilda Ionescu.

După cum am aflat la Ministerul Comerțului Interior, articolul a fost contractat cu L.P.M.-Reghin, dar au trecut două contractări consecutiv și furnizorul n-a livrat nimic, în sfîrșit de... promisiunii vagi.

Cu articolele de marochinării situația este și mai dificilă, fantașia fiind pur și simplu condiționată de precara existență a accesoriilor metalice. Gama restrînsă a acestor produse micșorează în mod automat și numărul sortimentelor fabricate, deci în domeniul acesta, al marochinării, moda este foarte susceptibilă.

— Imaginativă că la articolele turistice și de sport se folosesc de ani de zile aceleși accesorii, ceea ce oricum, atacează mult eforturile creatoare — ne-a spus tov. M. Abramovici, București. Și se știe că 90 la sută din... nouitate” este dată tocmai de accesorii.

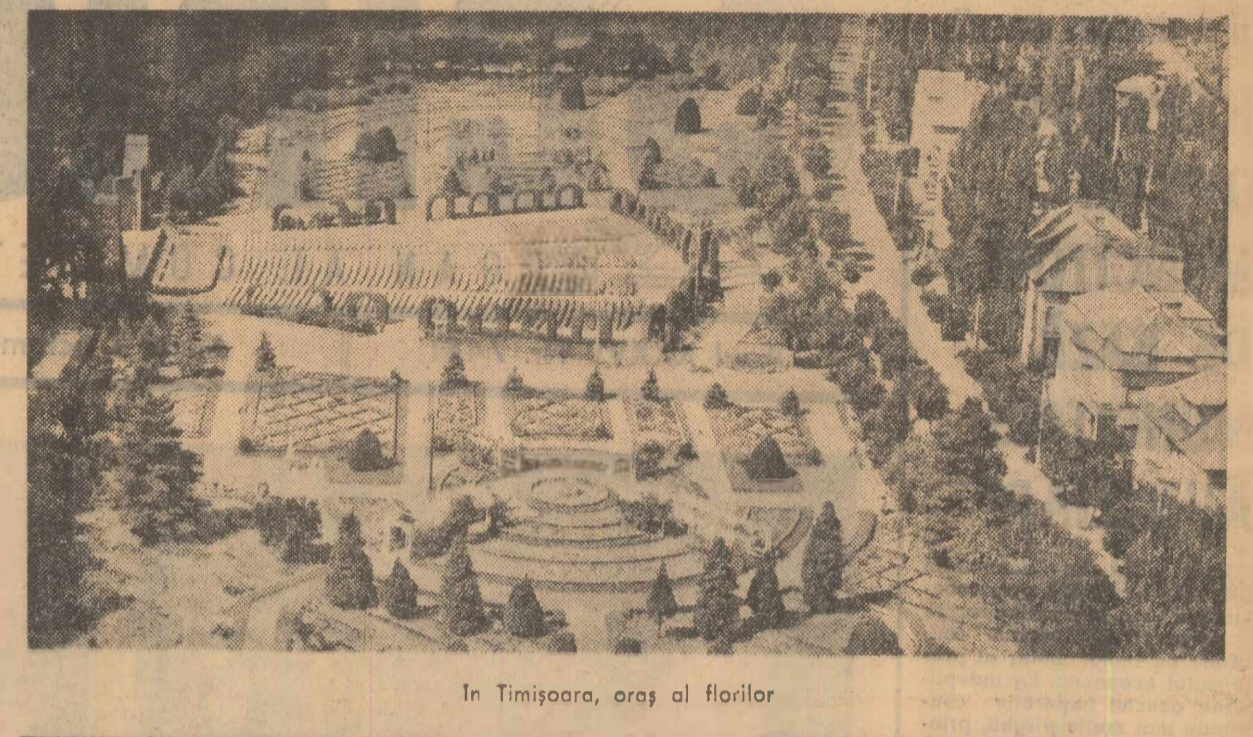
Aflată la periferia preocupărilor întreprinderilor care le produc, probabil din origina serilor mici, problema accesoriilor impune măsuri mai serioase, fie în cadrul industriei locale, Altminteri tendința de uniformizare va deveni și mai pregnantă, iar schimbările survenite în mod și mai palid reflectate.

În general vorbind, lărgirea gamei de sortimente pentru echipamentul turistic și sportiv, calitatea articolelor produse, nu atacează decît în mică măsură actualele preocupări ale industriei ușoare și ale comerțului, în ceea ce privește fabricarea și distribuția.

Adela DAVIDESCU

„Favorit” — modernul magazin deschis recent în „Drumul Taberei” din Capitală. Foto: Gh. Vlăhă

CONCURS CUVÎNTUL DAT

(Urmare din pag. 1)

Pînă la 31 octombrie a.e. se primesc prototipurile pentru concursul organizat de Ministerul Comerțului Interior în colaborare cu Uniunea Artiștilor Plastici, în vederea realizării de noi produse metalo-chimice. Prototipurile vor fi considerate ca avînd caracter de cercetare și experimentare, fără a fi supuse regimului de comenzi speciale. Concursul urmărește realizarea de noi produse-prototipuri de nivel estetic, tehnic și economic superior, competitive pe plan internațional, precum și crearea unor îmbunătățiri în ceea ce privește estetica actualelor produse metalo-chimice. Propunerile nu vor fi semnate. Fiecare prototip va purta un pseudonim, iar într-un plic sigilat, pe care se va scrie pseudonimul, se va menționa numele, adresa concurentului și telefonul.

Propunerile se primesc în str. Matei Milo nr. 10, raionul 16, Februarie, etajul I, camera 29.

Pentru relații suplimentare, concurenții se pot adresa la Direcțiile comerciale regionale, filialele Uniunii Artiștilor Plastici, întreprinderile de industrie locală sau cooperativele meșteșugărești, precum și la Ministerul Comerțului Interior — Direcția generală a comerțului pentru produse metalo-chimice, mobilă și materiale de construcții, telefon 15.29.19 sau 14.30.60 interior 68.

(Urmare din pag. 1)

și promitem că ne întorcăm la o anumită oră. Ne așteaptă sotița, copiii sau părinții. Dar ne întîlnim cu un amic pe care nu l-am văzut demult, ne face plăcere să petrecem împreună o oră sau două, cu amintirile noastre comune, și... întîm. Dacă este o întîmplare găsim înțelegerea în familie, dar dacă întîm, ne respectarea cuvîntului devin oblanu-țintă... În urmă cu cîva timp, am văzut la Brașov răspunsurile la o anchetă la care au participat aproape o mie de femei căsătorite. Înțelegerile, „ce calități are sotiul dumneavoastră, ce calități atî dori să aibă”, din multe răspunsuri nu a lipsit „sinceritatea”. Am înțeles însă și fraze precum: „mînt și la școală... mi-e teamă pentru el...”.

Ne amintim cu toții de „abonatul la cuvînt”, de „salvatorul sedintelor”, de omul care își lua întotdeauna angajamente pompoase, făcînd multă gălgăie în sedințe. După ce termina ce avea de spus, se răsturna satisfăcut pe scaun, sincer mulțumit că și-a făcut datoria. Dar și-o făcea? Nu rareori întîm în persoana lui un funcționar mediu-cru, cu lucrările de birou întînziate, sau un palavragu al căru grafic de producție nu atîngea întotdeauna în măcar linia care indica îndeplinirea planului. Cum de a aparut un asemenea palavragu, caricatură de „atitudine înaintată”? Vorbeste de el la trecut. Astăzi, mai mult ca orînd, omul este foarte puțin dispus să-și mai piardă vremea ascultînd brașoave. (Este știut că în acest sens cele mai serioase probleme, organizarea de partid — forul competent și autorizat din fiecare unitate — și acord, legal, o oră și jumătate de dezbateri). Impotriva unor astfel de obiceiuri trebuie să luptăm în continuare, demagogia fiind un rău social.

Exam în biroul unui director de întreprindere. Tot numele zîmbește, la școala de la masa sa de lucru primindu-și vizitatorul cu minile întinse. Îl asculta cu o atenție încordată, ba îl oferea și o cafea, promițînd tot spiritul său „Casă”. Se face, filz lîmîșit, „At un copil care dă examen într-o IX-a? Bravo, dom’le, Ții, cum trece timpul, parcă ieri era atîta! Vrei să întîi în concediu acum ca să te ocupi numai de el?...” Filz seducător, de ce te înecă? Îi cucesc pe director, du-te liniștit, se rezolvă”. „Cum, nu mai aveți țevi? Dar ce face aprovizionarea? Spui că s-a ocupat? Cum s-a ocupat dacă nu sînt? Lăsa, du-te liniștit, mă ocup eu”. Și tot numai zîmbet, îl conduce pe solicitant pînă la ușă, bătîndu-l protector pe spate, vîndă parcă să spună încă o dată: „Eu liniștit că chestiunea, chiar dacă se înțelege că mă ocup eu”. Însă nu este puțin cam ilicită, se arăta. L-am întreb dat dacă poate rezolva tot ce a promis. Mi-a răspuns, înădu-mă perplex: „Nu, doamne ferește! Dar, vezi, dumnea, eu sînt uman, nu suport să vîm omul la mine necăjit și să plece la fel de necăjit. Îi dau o rază de speranță, de lumină...”.

Cînd am plecat de la el am scris pește notițele din carnea, subînțînd apăsat: „un demagog periculos”. Periculos prin lipsa sa de omenie, prin sadismul său, inconștient, și prin urmările sociale pe care le lasă.

Am citit cu toții, chiar în coloanele acestui zîm, despre utilitatea de zeci de milioane de lei nerchidate la vreme și supuse intemperțiilor, degradate, cu toate că pentru ridicarea și punerea lor în producție cineva și-a dat cuvîntul, cuvînt întîmît printro semnătură pe un act oficial.

Se poate spune: — Cei în culpă plătesc. Așa sună și legea, așa prevede și o clauză a contractului: „Întreprinderea aflată în culpă suportă toate interese pentru nereceptarea totală sau parțială a contractului”. Vedeti dv, însă, întreprinderea suportă daune materiale pentru nereceptarea cuvîntului dat de un om considerat responsabil pe funcția pe care o ocupă, adică tot statul. De ce? Legea și este incompletă. Ar trebui, cred, întregită, prevăzînd aceeași sancțiune civilă sau penală ca pentru pagubele suferite din neglijență.

Nu rareori pe baza unui singur cuvînt spus de un om cu funcție de răspundere se iau măsuri costisitoare, se angajează responsabilitatea și prestigiul întregii întreg. Și toate acestea pentru că îl vine mai greu să spună adevrul. La o întreprindere bucuresteană se discutau măsurile pentru reabilitarea turturor producător. La un moment dat un director, care se ajunză la un punct mort, cîteva din produsele care ocupau volumul cel mai mare în producția globală nu puteau fi reabilitate dintr-un motiv independent de voința acestui colectiv. Într-un punct mort, cîteva din produsele care ocupau volumul cel mai mare în producția globală nu puteau fi reabilitate dintr-un motiv independent de voința acestui colectiv. Într-un punct mort, cîteva din produsele care ocupau volumul cel mai mare în producția globală nu puteau fi reabilitate dintr-un motiv independent de voința acestui colectiv.

Există la noi o mare colectivitate de cîștă și demnitare care se îndreptăc în fața întregii țări, îndemnul său este urmat fără rezervă și aceasta pentru simplul dar marele adevră că întreg cuvîntul și fapta sa există întotdeauna o unitate deplină. Este ceea ce trebuie să cultivăm și să dezvoltăm continuu în comportarea noastră, fiecare dintre noi.

„Cuvîntul dat e obligat curat” spune o vorbă populară și conține multă înțelepciune, mult adevr.

Atribuțiile jurisdicțiunii

răspunderi precise, reale, în întreprindere sau instituție. Ca o sugestie...

De ce e ocolit oficiul juridic...

La uzinele „Grivița Roșie”, controlul financiar intern a constat că în incinta secției cazanerie, unde au fost montate două mașini din import date în folosință, cu proces-verbal la 18 februarie 1965) numai după doi ani (adică în februarie 1967) acestea sînt în stare de nefuncționare deosebită. Unele din piesele componente au dispărut.

„notă explicativă” scrisă de maestrul Marin Ciobanu, în care se afirmă că se fac cercetări, în această privință, de către secția 17 Militie (care revizuit pentru amonitarea plășite inutile de uzină, în loc să sesizeze organele de urmărire penală pentru desuțarea utilajelor, acceptată ca fiind reală o

— poartă semnătura de aprobare a directorului general, Jean Belu.

Care ar fi fost, într-o asemenea situație, rolul jurisdicțiunii din uzină? În primul rînd, ar fi fost necesar ca amintita constatare a C.F.I.-ului să ajungă măcar la ofil, și juridic. Vina nu sînt — e bine de arătat — doar de C.F.I., fiindcă legea nu prevede obligativitatea ca toate constatările care

făcut cei veniți din afară, de la Procuratura Capitalei, adică dac-ar fi parcur cu atenție toate actele de constatare întocmite de controlul financiar intern, și ar fi urmărit apoi fiecare caz în parte, fără doar și poate c-ar fi descoperit, cu mult înainte, ceea ce s-a descoperit mai târziu, cu pagube, implicit, mai mari.

Dar tot la uzinele „Grivița Roșie” s-au mai des-

nă (cele 11 luni inițiale). Cu toate acestea, înaintea termenelor legale, ing. Aurel Radu și tehnicianul Ion Popa, cu aprobarea verbală a șefului secției I Metalurgică, ing. Mihai Nica, pleacă în concediu.

Pentru ca aceste fapte să nu fie descoperite de către organele de control, cei doi salariați au semnat prezenta în fals în conșcerea de prezență, de către colegi „cumsecade” rămași necunoscuți pînă la ora actuală. Fapt de gravitate celor constatate seful C.F.I.-ului propune sancțiuni: defacerea contractelor de muncă ale celor doi salariați amintii, retrogradarea pe o perioadă de 3 luni a ing. Mihai Nica etc., dar comunică totodată conducerii uzinei, în referatul prezentat, că „penalizarea salariaților identificarea celor doi salariați care i-au semnat prezenta în conșcerea de prezență, de către ing. Aurel Radu și de Ion Popa au fost sesizate organele procuraturii”. Pe același referat (conținînd deci o informație absolut necesară: anuntarea organelor de urmărire penală) se află semnătura șefului oficiului juridic al uzinei — consilierul șef Ana Pănescu, exact a aceluia care e desemnat să apere legalitatea în unitatea în care lucrează și nu să închidă ochii asupra ilegalităților!

Pe semne că și din principala lipsă de exigență în aplicarea și urmărirea consecventă a legalității, dovădită de consilierul juridic Ana Pănescu, și-a îngăduit directorul general al uzinei, în ciuda gravelor sesizări, să fie... binevoitor cu cei vinovați și să le acorde următoarele sancțiuni: ing. Popa, cu aprobarea verbală a șefului secției I Metalurgică, ing. Mihai Nica și Ion Popa, pentru a-l scuti pe cel din urmă de la avertisment, alături — de asemenea, amestecat în cazul citat — și mai puțin: pentru ocazional „probleme ridicate”. Dar „problema” nu a fost rezolvată, pînă astăzi într-o situație cel puțin penibilă în întreg colectiv de oameni de bună credință.

Asemenea tipuri de palavragii, conșcienți sau inconșcienți, apar cu altă multă anacronism în viața societății noastre contemporane, caracterizată prin seriozitate, printro-nalt grad de responsabilitate în tot ceea ce se întreprinde.

Există la noi o mare colectivitate de cîștă și demnitare care se îndreptăc în fața întregii țări, îndemnul său este urmat fără rezervă și aceasta pentru simplul dar marele adevră că întreg cuvîntul și fapta sa există întotdeauna o unitate deplină. Este ceea ce trebuie să cultivăm și să dezvoltăm continuu în comportarea noastră, fiecare dintre noi.

„Cuvîntul dat e obligat curat” spune o vorbă populară și conține multă înțelepciune, mult adevr.

Un factor cu importantă pondere în productivitatea muncii:

RAPORTUL OPTIM

muncitori de bază — muncitori auxiliari

Am ales, în cadrul anchetei noastre, trei unități ale Ministerului Industriei Construcțiilor — **INTREPRINDEREA DE PREFABRICATE ȘI ELEMENTE DE CONSTRUCTIE BRAȘOV, INTREPRINDEREA DE PREFABRICATE DIN BETON TURDA ȘI INTREPRINDEREA DE PREFABRICATE DIN BETON BUCUREȘTI-MILITARI**, pentru a vedea care sînt rezultatele obținute pînă în prezent în fructificarea studiilor și a măsurilor luate privind creșterea productivității muncii și optimizarea raportului dintre muncitorii de bază și cei auxiliari. Ideea călăuzitoare are în vedere faptul că în acest sector nu este vorba de o producție de mare complexitate, că, în genere, lucrurile în care lucrează muncitorii auxiliari sînt aceleași în cele trei întreprinderi, că procesul lor tehnologic se pretează la lucrul de mică mecanizare, automatizare, excelente pentru impulsivitatea nivelului productivității muncii.

Tot una e să pierzi sau să câștigi 31 milioane lei ?

Pentru a desfășura analiza, să vedem, mai întâi, cum variază proporția muncitorilor de bază — muncitori auxiliari între cele trei întreprinderi la sfîrșitul semestrului I al acestui an:

Întreprinderea	Total muncitori	Muncitori de bază	Muncitori auxiliari	Muncitori auxiliari la un muncitor de bază	Productivitatea muncii pe un muncitor (lei)
Brașov	668	447	221	0,49	50 446
București-Militari	908	591	317	0,52	36 808
Turda	584	344	240	0,69	45 356

Datele vorbesc singure. Este clară ponderea exagerată a muncitorilor auxiliari în toate aceste unități. La Brașov, ei reprezintă circa 33 la sută din totalul muncitorilor, la București-Militari aproape 35 la sută, iar la Turda peste 41 la sută. Toate aceste proporții, după cum se va vedea, atestă prezența în cele trei întreprinderi a unor tendințe de folosire nerățională a forței de muncă, în detrimentul volumului producției și al nivelului productivității muncii. Într-adevăr, tabelul de mai sus relevă o mare variație a productivității muncii pe un muncitor în cadrul acestor unități. Văzînd cele trei fabrici, văzînd dotarea lor tehnică și cunoscînd nivelul productivității muncii pe un muncitor se desprinde o concluzie paradoxală: nivelul acestui indicator este invers proporțional cu gradul de înzestrare tehnică, ceea ce, după părerea noastră, exprimă un scăzut spirit de răspundere în folosirea mijloacelor tehnice, a utilajelor și instalațiilor. De pildă, la Militari, fabrică nouă, dotată cu utilaje și mașini noi, productivitatea muncii nu reprezintă decît 72,9 la sută în comparație cu întreprinderea similară din Brașov. E adevărat că la fabrica bucureșteană s-au strecurat o serie de greșeli în proiectarea secției de panouri mari, care a intrat în producție anul acesta și care se află în perioada de atingere a parametrilor proiectați. Dar aceste cauze, considerate „obiective”, nu scuză cu nimic altele, de natură subiectivă, generate de slaba mobilizare a eforturilor proprii pentru impulsivitatea productivității muncii.

Acasă neconcordanță între productivitatea muncii și nivelul de înzestrare tehnică trebuie analizată de urgență de către Ministerul Industriei Construcțiilor. Nu este admisibil ca întreprinderile noi, utilate cu mijloace tehnice moderne — în care statul a investit milioane și sute de milioane lei — să obțină indici de productivitate a muncii inferiori în comparație cu unitățile econo-

mice mai vechi. Am căutat tainele paradoxului. Se știe că printre factorii de creștere a productivității muncii importanți sînt și acei ai folosirii raționale și ridicării continue a calificării forței de muncă. De aceea ne-am interesat de acest aspect. Raționalismul, perfect vădit, l-am verificat punînd întrebarea: considerați normală proporția dintre muncitorii de bază și cei auxiliari, ținînd seama de nivelul productivității muncii atins în întreprinderea dv. ? Răspunsurile date de tov. CORNEL BÎRSAN, directorul fabricii din Brașov, tov. FLORIAN IOVİPALI, directorul întreprinderii Militari, și EMIL STADLER, inginer șef la cea din Turda, au fost în unanimitate NU. După primirea acestui răspuns urmează o doua întrebare firească: ce ați întreprins pentru îmbunătățirea acestui raport ? Din discuțiile purtate cu tovarășii citiți și cu alte cadre de răspundere din aceste unități, a reieșit că în urma acțiunii de organizare științifică a producției și a muncii, în fiecare din aceste trei întreprinderi, s-au înălțat o serie de anomalii, că s-au luat măsuri de folosire cu maximum de eficiență pentru producție a timpului de lucru și că aceste măsuri s-au aplicat sau că sînt în curs de aplicare. Dar fiind solicitată să analizeze pe scurt rezervele care mai pot exista încă, cei trei conducători de întreprinderi au lăsat să se înțeleagă că ce s-a făcut pînă acum ar fi totul, sau aproape totul.

Revenim asupra necesității de optimizare a raportului dintre muncitorii de bază și cei auxiliari și creșterea productivității muncii. Să încercăm să facem cîteva calcule referitoare la posibilitățile de amplificare a productivității muncii și de economisire a forței de muncă. Să ne oprim la primul indicator. Dacă la București-Militari și Turda, productivitatea muncii ar fi la nivelul celui înregistrat la întreprinderea din Brașov, s-ar câștiga o producție anuală de circa 31 milioane lei. Cît reprezintă economia de muncitori — în funcție de raportul 0,49,

cel mai bun în cazurile comparate — ea s-ar ridica la 245 la întreprinderea din București-Militari și la 59 la Turda. Desigur, calculele sînt probabile, dar suficiente de concludente pentru aproximarea rezervelor interne existente în aceste unități ale industriei construcțiilor. Întrucît, întreprinderea din Brașov stă mai bine în folosirea resurselor interne, să vedem ce măsuri a aplicat ea pînă acum. Tov. CORNEL GURZĂU, șef serviciului organizarea muncii, de la I.P.E.C.-Brașov, ne-a relatat:

— Cu prilejul studiilor întreprinse, pe baza organizării superioare a producției, am constatat că încă mai avem rezerve în ce privește folosirea rațională a forței de muncă. De pildă, distribuitorii de carcase (muncitori auxiliari) nu aveau ocupat decît 55 la sută din timpul de lucru. Imediat s-a luat măsura ca patru ore ei să distribuie carcase, iar patru ore să facese plăse pentru șpaleri (lucrare direct productivă). Sau alt exemplu. Este încă foarte scăzut gradul de ocupare al muncitorilor care lucrează în regie, printre care se află majoritatea „auxiliarilor”. Am făcut o socoteală, din care a reieșit că dacă am majora cu 10 la sută gradul de ocupare am obține o economie relativă de 6 muncitori la atelierul mecanic și electric.

Un început bun care trebuie continuat cu perseverență. Un prim succes care trebuie să dea de gândit conducătorilor întreprinderilor de prefabricate București-Militari și Turda, pentru ca și acestea să treacă ferm la „răscolirea” resurselor prin îmbunătățirea raportului dintre muncitorii de bază și cei auxiliari, să renunțe la tendința de a trece cu vederea neajunsurile în acest domeniu. Productivitatea muncii — indicator esențial al activității economice — nu poate fi tratat cu indiferență. El se impune a fi luat mult mai serios în seamă atît de conducătorii unităților industriale anchetate, cît și de către forul lor de resort din Ministerul Industriei Construcțiilor.

sub „paravanul” procentului de depășire a sarcinii planificate, condamnă întreprinderea din Turda să aibă, totuși, o productivitate a muncii scăzută. Paradoxul de care vorbeam în prima parte a anchetei se confirmă acum și mai mult: din cele văzute de noi, fabrica din Turda este, cel puțin pînă în prezent, rămasă în urma celorlalte două în ce privește dotarea tehnică, dar are un indice de depășire a productivității mai mare în comparație cu alte fabrici (12,6 la sută depășire a planului pe nouă luni). Celelalte două întreprinderi nu au depășit așa de mult planul productivității muncii (București-Militari — nici nu l-a îndeplinit), deși ele sînt dotate superior Turda. Atunci se nasc două întrebări: ori planul nu e mobilizator ? (ceea ce e foarte probabil), ori mașinile, utilajele și forța de muncă nu sînt utilizate cum trebuie. Din cele observate la fața locului putem spune că a doua ipoteză este perfect justificată.

Dar iată și altă apreciere, care aparține tov. EMIL STADLER, inginer șef la Turda:

— Cînd e vorba de „sfaturi” nu ne putem plînge de sprijin și „asistență” din partea serviciilor producție, plan și organizarea muncii din minister. Numai că aceste sfaturi nu se întemeiază pe cunoașterea stării de lucruri reale din întreprindere. Tovarășul director tehnic din direcția noastră generală, de pildă, cunoaște prea puțin întreprinderea și marile ei probleme referitoare la productivitatea muncii.

Este foarte pentru un director tehnic din Ministerul Industriei Construcțiilor o asemenea apreciere, mai ales că ea vine din partea unui inginer șef de întreprindere.

Nici pe departe nu sînt folosite fondurile pe care statul le acordă pentru lucrări de mică mecanizare, ceea ce constituie o notă proastă pentru conducătorii întreprinderilor în cauză, dar și pentru organele bancare, întrucît nu au impulsivitate utilizarea acestor credite avantajoase. Care-i situația în aceste trei fabrici ? E de recunoscut că cea din Militari e o întreprindere nouă și nu are, deocamdată nevoie de asemenea fonduri, pînă nu rezolvă problemele atîrîndu-se parametrilor proiectați și nu ajunge la folosirea cu maximum de eficiență a tehnicii cu care este dotată; fabrica din Turda însă a prevăzut doar 150 000 lei să cheltuiască din aceste fonduri în acest an, iar la Brașov nu prevedea nici un ban a fi cheltuit în acest sens. De exemplu, ne-a atras în mod deosebit atenția la Turda, un muncitor care parcă era pus, pur și simplu, să... numere pietrele ce erau transportate de o bandă rulantă de la depozitul de agregate la un concasor. Era „atent” să nu se strecoare printre pietre corpuri metalice, care ar fi putut deteriora concasorul. Dacă s-ar fi găndit cineva să monteze o simplă instalație electromagnetică, sau să găsească o altă soluție tehnică pentru a capta eventualele corpuri metalice, acești oameni, care „numără” printre degete pietrele, ar putea face o muncă direct productivă. Evaluînd eforturile depuse pînă acum pentru introducerea largă a miciei mecanizării, mecanicul șef al întreprinderii ne-a spus mai în glumă, mai în serios: „am înlocuit targa cu... roaba”.

Ca o replică a unei a-

semenea „mărturisiri”, tov. GHEORGHE POPA, inspector la Filiala Turda a Băncii Naționale, care ne-a însoțit în timpul anchetei în întreprindere, preciza: „La Turda s-a ales calea cea mai ușoară. Știindu-se că s-au alocat sume importante de investiții pentru extinderea întreprinderii, pentru o nouă stație de agregate, pentru o nouă centrală de betoane și altele, conducerea și-a îndreptat mai puțin atenția spre folosirea fondurilor de mică mecanizare, care trebuie restituite. Aceasta o ilustrează și următorul fapt. La începutul acestui an, un colectiv de ingineri și tehnicieni din întreprindere, împreună cu organele bancare, au analizat pe locuri și faze de producție unele posibilități de îmbunătățire a procesului tehnologic. Printre altele, se puteau aborda modernizarea transportului carcaselor din depozit la locurile de muncă, mecanizarea transportului betonului de la stația de preparare în hala nr. 1 și la pista exterioră de precomprimare, mecanizarea evacuării produselor din halele de fabricație în depozitul de produse finite, care se efectuează cu vagonetei platformă împinși de

Dorel Reit, șeful serviciului investiții. „In acest an, în afara construcției unui bloc-camin pentru nefamilisti, avem, în investiție proprie, două linii tehnologice și montări de noi utilaje. Aceste lucrări, în fondul de salarii planificat, ar ocupa în medie 10 muncitori pe lună”. Argumentul conducerii întreprinderii este deci foarte anemic întemeiat. Din totalul muncitorilor fabricii nu se mai puteau găsi și cei necesari pentru a lucra la extinderea atelierului de confecții metalice ? După un calcul făcut la serviciul planificarea întreprinderii, de către tov. CONSTANTIN MOLDOVAN, șeful serviciului, această

4-5 muncitori auxiliari. Dintre toate acestea, măsuri stabilite la începutul anului, numai pentru una s-a întocmit documentația care a fost depusă la bancă în scopul deschiderii finanțării, dar care nici pînă în prezent nu a fost dată în funcțiune.

La întreprinderea din Brașov — în domeniul folosirii creditelor de mică mecanizare, situația e și mai deosebită. Cele aflate la fața locului au fost completate de tov. MIHAI BACIU, secretar cu probleme economice al Comitetului orașesc București al P.C.R., la I.P.E.C., deși se realizează sarcinile de plan, se poate spune că, în domeniul organizării muncii și mecanizării unor operații și lucrări, am analizat, mai întii, gradul de ocupare a muncitorilor.

— La noi, gradul de ocupare a muncitorilor care lucrează în acord a fost la sfîrșitul trimestrului II al anului de 96,2 la sută, iar a celor care lucrează în regie de 94,4 la sută — ne-a spus tov. CONSTANTIN VASILU, șeful serviciului organizarea muncii de la București-Militari.

Procentul pare bun. La întreprinderea din Turda, acesta era în medie de circa 86 la sută la muncitorii care lucrează în regie, iar la Brașov mai mic. Nu știm exact de unde și pe ce bază a fost determinat acel 96,2 la sută. Ce arată însă faptele? Întreprinderea București-Militari a mai fost criticată pentru unele intolerabile încălcări ale disciplinei muncii. Lucrurile s-au schimbat — ne spunea zilele trecute tov. ing. STELIAN IONIȚA, activist al secției economice a Comitetului orașesc București al P.C.R. S-au schimbat în sensul că început de cîva timp s-a meargă pe un drum bun în ce privește îndeplinirea principalilor indicatori ai planului. Dar nu s-a intervenit încă energie pentru asigurarea disciplinei exemplare a muncii și folosirii cu eficiență a forței de muncă și a timpului de lucru.

Notînd această apreciere, precizăm și noi că în prezent se simte o redresare a situației realizării planului, că secția de panouri mari se înscrie în graficul stabilit de atingerea parametrilor proiectați. Iată însă o relație: „In fabrica noastră s-a introdus încă un număr mic de norme. O se-

extindere ar fi adus un beneficiu anual de circa 460 000 lei.

Datele sînt, credem, suficiente pentru a spune că ministerul nu a găsit pînă acum forme și mijloace de impulsivitate a întreprinderilor din subordine în efectuarea pe scară largă a unor lucrări de mecanizare și mică mecanizare, care să contribuie la creșterea producției și productivității muncii, la micșorarea numărului muncitorilor auxiliari. Mai mult chiar, se încearcă teoretizarea acestei stări de fapt, total dăunătoare. De pildă, din cele aflate la minister (tov. Dumitru Dumitrescu) proporția de 35 la sută, pe întreaga direcție

Satisfacția unui procent debil

Am cercetat și această chestiune: este bine folosită forța de muncă auxiliară ? Nu cumva în cele trei întreprinderi de prefabricate, sub „paravanul” scrierilor reale ale producției, se ascunde risipa timpului de lucru ? Dat fiind specificul producției, am analizat, mai întii, gradul de ocupare a muncitorilor.

— La noi, gradul de ocupare a muncitorilor care lucrează în acord a fost la sfîrșitul trimestrului II al anului de 96,2 la sută, iar a celor care lucrează în regie de 94,4 la sută — ne-a spus tov. CONSTANTIN VASILU, șeful serviciului organizarea muncii de la București-Militari.

Procentul pare bun. La întreprinderea din Turda, acesta era în medie de circa 86 la sută la muncitorii care lucrează în regie, iar la Brașov mai mic. Nu știm exact de unde și pe ce bază a fost determinat acel 96,2 la sută. Ce arată însă faptele? Întreprinderea București-Militari a mai fost criticată pentru unele intolerabile încălcări ale disciplinei muncii. Lucrurile s-au schimbat — ne spunea zilele trecute tov. ing. STELIAN IONIȚA, activist al secției economice a Comitetului orașesc București al P.C.R. S-au schimbat în sensul că început de cîva timp s-a meargă pe un drum bun în ce privește îndeplinirea principalilor indicatori ai planului. Dar nu s-a intervenit încă energie pentru asigurarea disciplinei exemplare a muncii și folosirii cu eficiență a forței de muncă și a timpului de lucru.

Notînd această apreciere, precizăm și noi că în prezent se simte o redresare a situației realizării planului, că secția de panouri mari se înscrie în graficul stabilit de atingerea parametrilor proiectați. Iată însă o relație: „In fabrica noastră s-a introdus încă un număr mic de norme. O se-

generală a muncitorilor auxiliari, în totalul muncitorilor, se va menține cel puțin pînă la sfîrșitul actualului cincinal. În fața unei asemenea păreri — exprimată de șeful serviciului plan și organizarea muncii — comentariile nu-și mai au rostul. Se pun doar cîteva întrebări: ce fel de studii și ce fel de material documentar, din alte părți, au fost consultate cînd se formulează astfel de „profeții” ? Și, în fine cum califică conducerea Ministerului Industriei Construcțiilor o asemenea concepție, în contradicție cu normele organizării științifice a producției și a muncii ?

Fenomene de indisciplină în muncă se întînesc și în celelalte două fabrici, ele fiind dublate de fluctuația mare a forței de muncă. La întreprinderea din Brașov, de pildă, în primul semestru al anului au fost angajați 122 de muncitori și au plecat 146, la Turda s-au angajat 241 și au plecat 157 în 7 luni ale anului, iar la Militari, tot în 7 luni, coeficientul de fluctuație a fost de 30,05 la sută.

— După părerea mea, ne spunea directorul FLORIAN IOVİPALI, sectorul de prefabricate se află undeva, la periferia dintre industrie și șantier. Aproape toți muncitorii din fabricile noastre provin într-un fel sau altul de pe șantiere de creație. De ce ? Pentru că scările de calificare sînt încă rare. Directorul de la întreprinderea din București-Militari a ridicat, într-adevăr, o problemă de mare însemnătate: modul în care se asigură pregătirea muncitorilor calificați. Oare faptul că industria de prefabricate din beton nu se caracterizează printr-o înaltă tehnicitate a procesului de producție în comparație cu alte ramuri industriale să constituie motivul pentru care această problemă nu stă, după părerea noastră, pe deplin în atenția ministerului tutelar ? Nu am socotit exact cîte școli de pregătire a muncitorilor pentru această importantă ramură a industriei construcțiilor există, cert este însă că în toate cele trei întreprinderi se simte nevoia unor oameni bine pregătiți, care să minuiască fără pierdere de timp utilajele cu care sînt dotate întreprinderile, care să realizeze o înaltă productivitate a muncii. Și o altă chestiune importantă, pusă tot de directorul întreprinderii bucureștene: „Rețelele tarifare, în sectorul nostru, sînt rămase în urmă, fiind dezavantajoase. De aceea propun ca ministerul să se ocupe, împreună cu Comitetul de Stat pentru Problemele Organizării Muncii și Productivității și ale Salariilor, de revizuirea acestor rețele tarifare, creînd condiții care să cointereseze muncitorii în această ramură, să-i lege de întreprindere, în condițiile unei munci rodnice, de înaltă productivitate și răspundere”.

Numai cele relatate pînă acum, ne îndreptătesc să tragem concluzia că nu pe baza unor studii și observații precise s-a calculat gradul de ocupare al muncitorilor la întreprinderea din București-Militari. Cui serveste o asemenea exagerare, ca să nu li spunem altfel ? La Brașov și Turda, procentul a înfățișat cel puțin realitatea. Pe cînd, la întreprinderea bucureștenă, e „ceva răsturnat”, adică indicele de 96,2 la sută escamotează încă o serie de neajunsuri. Ar fi în folosul conducerii întreprinderii să analizeze acest indicator în mod realist, pe baze științifice, să pună inginerii și tehnicienii pe care li are să-l studieze din nou, pentru a putea să descopere, în continuare, rezervele ce mai pot fi utilizate în folosul creșterii productivității muncii și a folosirii raționale a forței de muncă.

Sintem la începutul ultimului trimestru al anului 1967, care are un rol însemnat în realizarea programului de investiții al cincinalului. Partidul a trasat sarcina sporită gradului de mecanizare și industrializare a construcțiilor. O contribuție importantă la îndeplinirea acestor sarcini o aduc întreprinderile de prefabricate din beton. Ele sînt tot mai mult solicitate să realizeze ferme pentru numeroase hale industriale, să facă tot mai multe panouri și planșee pentru construcția de locuințe și alte elemente de construcție. Chiar pentru a face față acestor cerințe o constituie creșterea productivității muncii și în aceste întreprinderi. Analiza efectuată relevă că mai există în acest sector substanțiale rezerve neutilizate. Prin introducerea tehnicii celei mai avansate, pe baza organizării științifice a producției și a muncii — în cadrul căreia un factor cu importantă pondere pentru sporirea productivității muncii îl constituie corelația normală, stabilită de fiecare întreprindere, în funcție de cerințele strict necesare ale procesului de producție, între muncitorii de bază și cei auxiliari — și în ramura prefabricatelor se pot obține rezultate și mai bune decît în prezent. Este de datoria Ministerului Industriei Construcțiilor să inițieze neajunsurile ce mai persistă în acest domeniu, întrucît le cunoaște, și pe baza unei analize temeinice să întreprindă măsuri capabile să impulsioneze în continuare ritmul productivității muncii.

Mică mecanizare... mică preocupare

Vorbem mai înainte de economia de forță de muncă și de optimizarea raportului dintre muncitorii de bază și cei auxiliari, dacă la celelalte două întreprinderi s-ar aplica productivitatea și raportul de 0,49 de la Brașov. Se înțelege că prin aceasta nu se urmărește scoaterea muncitorilor din producție, ci se presupune ca auxiliarii să-și ridice calificarea, mai cu seamă cei din depozitele de agregate și produse finite, să fie puși la muncă productiv. De pe urma acestui fapt nu ar avea de câștigat decît producția, fiecare dintre acești muncitori. Or, tocmai extinderea lucrărilor de mică mecanizare și modernizare a procesului tehnologic, ca mijloace de amplificare a productivi-

tății muncii și de optimizare a raportului dintre muncitorii de bază și cei auxiliari, reprezintă piergii importante în acest sens. Ce s-a întreprins, pînă acum, în cele trei fabrici ? Ne răspundem mai întii tov. OCTAVIAN RAȚIU, mecanic șef al întreprinderii din Turda:

— Nu știu cum o fi în alte fabrici, dar la noi, pînă în prezent, dotarea tehnică este parcă în... funcție de distanța față de minister. Fîind ceva mai departe, am fost lăsați mai la urmă în privința tehnicii. Investițiile noi, pentru importanta extindere a fabricii, au fost și ele aminate mult timp de către forul tutelar.

— Dacă luăm în considerare nu mărimea absolută a productivității muncii, ci procentul de

depășire a sarcinii de plan la acest indicator, întreprinderea din Turda, se situează pe primul loc în țară — ne-a spus la Direcția generală a industriei prefabricatelor din Ministerul Industriei Construcțiilor tov. DUMITRU DUMITRESCU, șef serviciului plan și organizarea muncii.

Să facem cîteva scurte reflecții pe marginea celor două relații. Pe bună dreptate, mecanicul șef de la întreprinderea din Turda solicită mai mult sprijin din partea forului de resort în fructificarea resurselor interne și evitarea practicii — manifestate anterior — de a tergiversa lucrările de investiții. Această poziție realistă e viciată însă de atitudinea organelor respective din minister, care,

Un spectacol monumental

„APUS DE SOARE”

pe scena Teatrului Național

„I. L. Caragiale”

Stefan cel Mare — soare al Moldovei, istă un simbol prin care Delavrancea, în tripticul său dramatic „Apus de soare”, „Viforul”, „Lucașărul”, a exprimat, în modalități și intensități diferite, o permanentă, o coordonată a istoriei noastre naționale — dragostea norodului față de cei care l-au condus la biruință în lupta cu vitregiile vremurilor, față de cei care l-au apărât demnitatea și libertatea, fie ei os de domn, ori simpli oșteni ridicai în rîndul dregărilor țării.

Noua montare, pe scena Teatrului Național din București, a primului părți din trilogie, „Apus de soare”, într-o strălucită formulă de spectacol, nu poate fi consemnată ca un simplu moment teatral; aici este vorba de un fapt cultural ale cărui semnificații multiple și adinci depășesc marginile unor obișnuite notații de cronicle.

Concentrînd în distribuția forte actoricești dintre cele mai bune pe care le are în zestre sa, incredintînd papirul unui maestru încercat cum este Sîcă Alexandrescu, a rolului principal unui alt maestru, care-l joacă, slefuindu-l și înălțîndu-l neîntrerupt de ani de zile, George Calboreanu, Teatrul Național a ținut pînă de o haină sărbătorească noului spectacol, cărui nici nu mi s-ar părea potrivit a-i zice reluare. De fapt, este un spectacol înedit, cînd pe unii de urias, cum spune o replică din piesă, un spectacol vibrant și cald, de o elevație artistică și intelectuală ce poartă amprenta clasicului, în adevărat lîm pe care contemporaneitatea îl aduce înaintasilor.

În recenta punere în scenă, „Apus de soare”, această „capodoperă a oratorice”, cum a numit-o George Călinescu, și-a dezvoltat pregnant forta dramatică neperimată, actualitatea și înălțimea. După cum înima țării și din miezul istoriei, marele poem dramatic scris de Delavrancea înfloare și astăzi pe cel care-l ascultă. Textul rostit cu o înegalabilă artă de către interpretul lui Ștefan, este profund răscolitor, oferă mereu noi frumuseți, prilejuri de senzație unor interesuri neobservate la prima lectură. Înălțimea și înălțimea scrierii, teatralitatea replicilor, limba vie, colorată, utilizarea cu măsură a arhivelor, dramatismul pasajelor-monolog astăzi și această capodoperă a dramaturgiei noastre în rîndul marilor monumente de limbă literară românească, solicitînd talentul și incusina actorilor în declamarea unui text ce pare desprins din vorbirea de toate zilele a poporului. Perspectiva istorică stringent actuală, din care este privită piesa, mijloacele transmițerii unor idei de înalt patriotism, evocarea unor pilduitoare chipuri, colorind parca din legendă și din cronici, reducerea în conștiința spectatorului de astăzi a acelor sentimente naționale, care leagă în timp și peste timp trecutul de prezent.

Luceată prima dată în 1909, deodată înainte de desăvîrșirea statului național unitar, drama istorică „Apus de soare”, cu mesajul ei patriotic, trimitea chemări spre împlinirea aceluiași ideal multiscular, de unitate, pentru care își dăduseră suprema jertfă țării, oști, răzbi și viteji, mulți dintre ei trecuți în legendă. Din istorie și din cronici trec în paginile piesei lui Delavrancea figuri ca cea a lui Ștefan, a hatmanului Arbore, a postelnicului Toader, a clucerului Moghili și al altor bătăi.

Impresionat de vigoarea avocării, de îndrăzneala conceptuală dramatică. N. Iorga scoțea piesa „un nou răsărit al trecutului nostru eroic în teatru”, iar I. L. Caragiale, în notele publicate în „Universul” din 13-14 martie 1909, scria: „Apus de soare e o dramă în patru mari tablouri, a căror perfectă unitate se încheagă în jurul tipului cardinal — Ștefan cel Mare. În ele sînt adunate și coordonate armonice toate elementele acelei prodigioase figuri istorice și a mindei sale epoci de eroism”.

Evitînd ostentatia istoric-

Cronica teatrală

clisă, regizorul Sîcă Alexandrescu lasă impresia că a notat, pe partitura fiecărui interpret: „simon”, „fără emfază”, și într-adevăr, spectacolul se încheagă ca o filă de istorie trăită, nu spusă retoric, prin această citisînd în plasticitate și apropiind foarte mult de sensibilitatea publicului de astăzi.

La ridicarea cortinei, un tablou quasi-natural se oferă ochiului. Simpozitivul este compus din două personaje care ne lasă să înțelegem că ne aflăm la palatul domnesc; dar catele de lîmă, zherafelul, războiul de teatru, grîul fierț înducut cu mirele și aremit cu scortisă sînt adoma ca la o clacă țărănească. Atmosfera e admirabilă prezătită pentru sozirea volevodului, care se înfrîntă ca un sozodar obșnuit, din vîmînt dintre satele răsărite de apa Moldovei ori a Sucevei. Dialogul se leagă firesc, din frînturi de vorbe, din înălțimea și din vorbescie cu umor și sfîtoșenie, ca în sezoarele populare. Se realizează aici acea consonanță, proprie literaturii noastre de inspirație istorică, care înălțăm, în domeniul, iubitor de țară, și judecata multimii, năzduită poporului spre neatrănare. Scriitorii noștri, și Delavrancea se situează pe această înălțime, construționează figuri istorice hieratice, desenate de solul patriei, ci îl imaginează pe volevozul la sfat cu țara, cu obștea, cu bîtrînii din clivani sau cu oamenii de rînd. Figura domnitorului polarizează toată atenția. Se simte că tot — curteni, soție, răzbi, copii de casă, stîlțuri la palat — îl iubesc. El adoră ființă și el, la rîndul, vîrînd în draștea lui nu numai pe doamna Maria, pe Bogdan, pe Oana, pe Rares, ci pe totuși în Moldova. Acestor scene actorul G. Calboreanu le dă un ton cald, de blîndete maternă și nu e greu să presunem că în ochii volevodului, care au strățat și înțeleși, se construționează se adună pînza la-crimilor de dușenie, cînd vorbește cu Oana. „băbă-dia” cum îl spune el.

Trecerile de la această înălțime la cea de jurle, cînd află de urzeala necinstiților boieri Ulea. Drăgan și Stavăr, este cutremurătoare; privirea blîndă devine nărcă înscăp, iar gestul tandru, răzbi, se schimbă în zvîcnet de buzdugan. Iar cînd vorbește de Moldova, de viitorul ei și al urmasilor ei, actorul atînce prusul cel mai de sus al virtuților artei, apoteoză intensitatea maxime a vibrației. Ridicarea ambeilor brate, precipitărea

debitului verbal, crescîndul glasului și ochii aceia scîmbrători, mari, cu care Calboreanu își construționează replica-cheie, sînt mărturie ale unei incandescente înțeltoare, ale unei elaborări îndelungi, a unui travaliu artistic intens, mișlăos. Este vizibil că actorul trăiește rolul pînă în cele mai mici detalii. Îl iubesc, îl simte, crede în personal și în măreția chemării sale.

În interpretarea lui G. Calboreanu, care este de pe acum o pagină de aur în cartea istoriei teatrului românesc, Ștefan cel Mare apare ca o personalitate istorică de talie europeană, în profilul căreia se imbină subtilul volevodul cu simplitatea răzbișească, aureola de conducător și omnia, măreția lupătătorului, a militarului de geniu și îndurerarea omului, în fata suferințelor și a morții.

În roluri, dintre care unele mai puțin decît episoade, am văzut actori dintre cei mai valorosi ai Teatrului Național, cum sînt N. Brancomei, Carmen Stănescu, Gh. Cozorici, N. G. Bălănescu, Emil Lipăco, Matei Alexandru și alții, care au marcat cu talent și prestanță numeroasele apariții din această piesă. Într-o asemenea companie de prestigiu, debutanta Verelina Marian, studentă la

Institutul de teatru, a trecut meritul dificil examen al Oanei, pe care a creionat-o cu candoare, ingenuitate și gingășie, anuțindu-se ca o promisiune de excelență în acest rol.

Ambianta scenică (decoruri și costume Mircea Măroșin) în consens cu concepția regizorală și asociativă, a sugerat cu finețe și atmosfera patriarhală și aurs istorică a piesei, evitînd grandilocvența și colbul „istoricist”.

Nous realizare maestrului a Naționalului bucareștan cu drama istorică „Apus

George Calboreanu în „Apus de soare” pe scena Teatrului Național. Foto: I. Micles

de soare” remăzbească și altor teatre din țară cît de mare poate fi ecoul unor texte de o asemenea valoare artistică și vibrație patriotică, atunci cînd ele sînt transpuse scenic cu cele mai înalte mijloace interpretative. Este îndeosebi misiunea teatrelor noastre naționale să ofere publicului asemenea opere — momente cruciale în dezvoltarea literaturii românești — oriile de desfășurare artistică, cu profunde ecouri în inimile spectatorilor.

Mihai FLOREA

LA FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE LA BELGRAD

Premiul principal acordat Teatrului de Comedie

Pe adresa Teatrului de Comedie a sosit luni o telegramă prin care juriul Festivalului Internațional de teatru de la Belgrad anunță că a acordat colectivului actoricesc de la teatrul bucareștan premiul cel mai important pentru excelența spectacolului prezentat pe scena festivalului cu piesa „Troilus și Cressida”.

În aceeași zi, un colectiv artistic al Teatrului de Comedie a plecat în Italia. Artiștii bucareșteni vor prezenta la Veneția patru spectacole cu „Troilus și Cressida” de Shakespeare și „Capul de rățoi” de George Ciprian. Ambele piese sînt montate de regizorul David Esrig, în decorurile realizate de Ion Popescu-Udrisțe. Printre interpreții celor două spectacole se află Radu Beligan, Ion Lucian, Gheorghe Dinic, Sanda Toma, Vasilica Tastaman, Dem. Rădulescu, Dem. Sacu, Amza Pelea, Marin Moraru, Mihai Pădărescu și alții. (Agerpres)

DILETANTISMUL

carența formațiilor folclorice profesioniste

Muzica populară, gen cu bogată tradiție la noi în țară, își manifestă și azi din plin vitalitatea. De-a lungul timpurilor, cîntecele noastre, interpreți lor s-au bucurat de o largă popularitate și pretuire. În prezent, alături de marile ansambluri folclorice din Capitală, există în toate regiunile numeroase alte colective artistice profesioniste care și-au cucerit meritate aprecieri. Printre acestea se numără și orchestrele populare. Ele s-au impus în viața artistică a țării, în primul rînd prin promovarea specificului local, reprezentativ pentru fiecare zonă folclorică în parte.

Nivelul artistic al acestor formații preocupă azi pe toți cei care, de-a lungul anilor, s-au legat sufletește de ele. S-au organizat chiar consfătuiri naționale care au abordat problema amintită (de pildă, consfătuirea pe țară cu dirijorii orchestrelor populare și cu folcloriștii, de anul trecut). În discuțiile purtate s-au relevat serioase lipsuri în pregătirea culturală și profesională a interpreților și a dirijorilor formațiilor regionale, s-a subliniat cu tărie că diletantismul muzical trebuie înlăturat.

Se știe că solistul vocal sau instrumentist este, dintr-un punct de vedere, cel care polarizează atenția mijlor de spectacol, „vedeta” spectacolului. Rămîne însă de văzut dacă aceste „vedete” (în sensul bun al cuvîntului) au acoperirea în talent și pregătire de specialitate a renunselor de care se bucură. Cred că într-o confruntare profesională mai serioasă s-ar constata că multe dintre aceste „vedete” prezintă lipsuri serioase în pregătirea lor intelectuală și profesională.

Constiue un truism afirmata că a fi interpret nu înseamnă numai a cînta corect, fără falseuri (caci, de fapt, un cîntăreț fără voce nu mai e... cîntăreț), ci și a interpreta. Or, acest imperativ al meseriei este slab realizat în unele formații profesioniste de muzică populară. Care este cauza? Solistul vocal recitat în mod curent din rîndul amatorilor (avînd 4 sau 8 clase elementare) nu poate răspunde satisfacător complexelor probleme de actorie, dicție, nuanțare caute în colectivele artistice profesioniste. De aceea, se simte tot mai mult nevoia unei pregătiri tehnice a interpreților profesioniști cu măiestrii de canto, dicție, mișcare scenică. În prezent, nu rare sînt cazurile cînd interpreții amatori de muzică populară, absolvenți ai școlilor populare de artă și-au cîștigat aprecierea publicului, mai mult decît colegii lor „profesioniști”, tocmai datorită cunoștințelor de specialitate acumulate în aceste școli. Pe de altă parte, conducerile unor ansambluri folclorice acordă cu prea multă ușurință titlul de „interpret profesional” unor solisti care, pe lîngă lipsa de cultură generală, nu dovedesc de-a lungul anilor nici calificările artistice, nuanțare caute în angajări, nici interesul pe care-l impune profesunea. Astfel, ei îngroșăz tot mai mult rîndul mediocrităților muzicale, stăvîlind promovarea talentelor autentice de care scena are nevoie.

Unele orchestre populare (din Ploiești, Bacău sau Oradea) solisti cu 4-5 clase elementare care n-au reușit de-a lungul anilor să-și însușească un minimum de pregătire necesară scenei, se prezintă în spectacol cu o dicție deficitară, sfîngaci, cu o slabă preocupare pentru crearea unui repertoriu și a unui stil propriu. Totuși, ei au primit din partea institutiilor categorii de salarizare ce pot concura cu ale unui inginer, profesor, lector universitar. În acest timp, institutiile respective sînt în permanentă căutare de „solisti”, colaboratori de teatru: „Ulei” de Eugen O'Neill, interpretat de Teatrul de Stat din Botoșani.

Ținuta profesională a interpretului cîntecului popular trebuie să corespundă cu cea a celorlalți colegi de brează din muzica simfonică, ușoară sau de operetă. Publicul nu judecă după aceiași criterii pe toți, și pe bună dreptate. Avem tot mai numeroase exemple de absolvenți ai școlilor de muzică, conservatoarelor, interpreți care au abordat cu pasune acest gen și s-au remarcat: Angela Moldovan, Alexandru Grozic, artiști emeriți, Ion Duca, Ștefan Lăzărescu, Ion Luican. Nu mai putem admite ca în rîndul interpreților să sălășluiescă lipsa culturii sau a pregătirii de specialitate. Acest lucru cred că trebuie să fie consemnat și în nomenclatoarele elaborate de C.S.C.A. privind condițiile de promovare a cadrelor artistice. După cum în fruntea colectivelor artistice profesioniste trebuie promovate cadre cu pregătire de specialitate, absolvenți ai liceelor de muzică și conservatoarelor, care, ajutați de institutul de folclor și de Consiliul muzical, pot efectiv să contribuie la ridicarea artei de a interpreta cîntecul popular.

De asemenea, propun conducerile institutiilor artistice cu acest profil comitetelor regionale de cultură și artă să găsească posibilități pentru a facilita schimburile de solisti și dirijori între colectivele artistice regionale (în cadrul normelor respective), deoarece schimbul de experiență, confruntările profesionale sînt un stimul care este un mijloc eficace de perfecționare artistică.

Leonida BREZEANU
dirijor, orchestra populară „Flacăra Prahovei”

„Gaudeamus igitur '67!”

(Urmare din pag. 1)

expresie a dragostei, dar și un îndemn la o activitate susținută pentru însușirea bogatelor comori ale științei.

La Universitatea București mai bine de 10.000 de studenți, de la cursurile de zi, cu luat drumul sălților și amfiteatrelor. Tineri și tinere, veniți din toate colțurile țării se manifestau exuberant, exteriORIZînd bucuria înînlîturii ost-pțate, dorite Colegi, prieteni, tovarăși de învățare într-un nou an școlar — pe toți îi unește gîndul unei activități la nivelul condițiilor create stu-

dențimii noastre de astăzi și la care cu ani în urmă generațiile înaintașilor noștri abia puteau doar să viseze.

La Institutul de Construcții din București, la Facultatea de instalații, deschiderea noului an universitar a prilejuit și vernisajul unei expoziții retrospective asupra muncii studenților. Destinată în primul rînd studenților din anul I, expoziția se înscrie printre acțiunile întreprinse în vederea familiarizării acestora cu climatul de muncă universitar, înfățișîndu-le succint principalele etape pe care le au

de parcurs de-a lungul anilor de studiu.

Atmosfera de sărbătorește a predominat peste tot acolo unde și-au dat întâlnire tinerii veniți din satele și orașele patriei, pentru a cuceri cetățile științei și culturii. Intenția la unison vegnică tinărilor „Gaudeamus”, profesori, studenți, au luat cuvîntul la festivitățile de deschidere a noului an universitar, exprimînd deopotrivă hotărîrea de a persevera în realizarea sarcinilor deosebite ale învățămîntului superior în actuala etapă de dezvoltare a orînduirii noastre socialiste.

CLUJ

În grupuri compacte, studenții diferitelor facultăți au inundat străzile Clujului. Se îndreptau spre sălile de curs, bibliotecă, cîmine, laboratoare. Studenții de la Facultatea de medicină veterinară și-au început cursurile într-un local nou, utilat cu aparatură modernă, iar cei ai Facultății de stomatologie au inaugurat noul local construit pentru ei pe strada Cliniciilor. La Institutul politehnic s-au dat în folosință 4 laboratoare pentru facultatea de mecanici agricoli. Toate sălile de cursuri au fost dotate cu aparate de proiecție. Numai pentru acest an școlar centrului universitar Cluj I-au fost afectate investiții în valoare de peste 29 milioane lei.

CRAIOVA

Deși numai la al doilea an de existență, Universitatea craiovea-

lă s-a impus ca o puternică unitate a învățămîntului nostru superior. Ea numără astăzi 3.470 de studenți din care 850 în anul I. Studiul lor este îndrumat de peste 300 cadre didactice. Deschiderea anului de învățămînt a coincis cu încheierea unei noi etape de pregătire a bazelor materiale a universității. Au fost amenajate laboratoare noi înzestrate cu aparatură modernă; fondul bibliotecii a fost îmbogățit cu aproape 100.000 volume. Ieri s-a inaugurat o nouă cantină unde vor lua masa zilnic 1.500 studenți; primul meniu a fost servit studenților din anul I.

TG. MUREȘ

La adunările festive au luat parte cît peste 2.000 de studenți din instituțiile de învățămînt din localitate — Institutul de medicină și farmacie, Institutul pedagogic, Institutul de teatru „Szentygyörgyi István” — precum și profesorii lor,

„O zi nu tocmai norocoasă”

O producție a studenților M. Gorki, inspirată din viața tineretului. Regia: Iuri Egorov. Scenariul: I. Semenov, I. Egorov. Pe genericul filmului apar actorii: Nikita Mihalkov, Svetlana Svellicinaia, Vladimir Zamanski.

tv

18,00 — În direct... Emisiune economică.

18,30 — Pentru copii: Ecranul cu răspunsuri la întrebările „Cum trăiesc frumoz” de Ion Lucian.

19,00 — Pentru tineretul școlar: 1001 de întrebări.

19,30 — Televizorul de seară.

19,50 — Buletinul meteorologic.

20,00 — Film serial: Aventurile lui Tarzan.

20,30 — Campionatul european de baschet. România — Iugoslavia. Transmisiune de la Helsinki.

21,45 — „Pe vapor prin toată Rusia” — film documentar.

22,15 — Seară de teatru: „Ulei” de Eugen O'Neill, interpretat de Teatrul de Stat din Botoșani.

22,30 — Televizorul de noapte.

Bilete pentru noua stagiune teatrală

Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” practică mai multe forme de vînzare a biletelor pentru noua stagiune. Biletele de la acest teatru se pot procura operativ și comod prin abonamente la un ciclu de 5, 8 sau 12 spectacole la alegere, abonajii avînd prioritate la premiere. De asemenea, prin comandă telefonică onorată la casă pentru oricare dintre spectacolele din cursul unei săptămîni, prin comandă telefonică onorată la întreprinderi și instituții (pentru colective) și la domiciliu, prin responsabilitate culturală din întreprinderi și instituții și de la casele de bilete (telefon 14 80 60 și 12 44 16) și agenția de bilete (telefon 16 79 77). Informații suplimentare se dau între orele 10-13 și 17-20 în bd. Schitu Măgureanu nr. 1, Podul Izvor, la telefon 14 80 60.

150 de ani de la nașterea lui Mihail Kogălniceanu

ADUNARE FESTIVĂ ORGANIZATĂ DE ACADEMIA REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Academia Republicii Socialiste România a organizat luni după-amiază, la Ateneul Român, o adunare festivă de sărbătorire a aniversării a 150 de ani de la nașterea marelui om de stat, gânditor politic și cărturar înaintat al poporului român, Mihail Kogălniceanu. În sală se aflau membri ai C.C. al P.C.R., conducători ai unor ministere, instituții centrale, organizații obștești și uniuni de creație, academicieni, profesori universitari, cercetători științifici, oameni de artă, ofițeri superiori, studenți, elevi, ziaristi. Erau prezenți, de asemenea, atașai culturali ai unor misiuni diplomatice acreditate la București.

În prezidiul adunării au luat loc tovarășii Manea Mănescu, membru supleant al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., Roman Moldovan, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, președintele Consiliului Național al Cercetării Științifice, acad. Miron Nicolescu, președintele Academiei, acad. Ștefan Bălan, ministrul învățământului, Alexandru Balac, vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, Ion Popescu Puturi, directorul Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R., Ion Pas, președintele Institutului român pentru relațiile culturale cu străinătatea, acad. Andrei Oțetea, directorul Institutului de istorie „N. Iorga” al Academiei, general de armată Ion Tutoveanu, comandantul Academiei militare generale, Mircea Angelescu, președintele Uniunii Asociațiilor Studențești din România, Nicolae Drăgăsan, director la Uzina Semănătoriea, și eleva Lucia Stancu, de la liceul „Nicolae Bălcescu”.

Acad. Miron Nicolescu a rostit cuvintele de deschidere a adunării festive. Evocând personalitatea marelui fiu al națiunii noastre, Mihail Kogălniceanu, vorbitorul a spus printre altele:

naționale — la traducerea în viață a programului revoluției românești din 1848, la pregătirea și înlăturarea războiului de unitate și independență națională al poporului român, eliberarea țărânilor de servituție feudale și impropietății lor, la accelerarea ritmului de dezvoltare a economiei, la crearea și afirmarea unei culturi naționale care să exprime viața și idealurile întregului popor român. Au fost relevate, de asemenea, activitatea lui Kogălniceanu ca mare om de stat și diplomat, prezența sa în toate marile dezbateri ale epocii, ca apărător intransigent al drepturilor internaționale ale țării, precum și prezența lui în fruntea înaintat a științei românești, ca membru al Academiei și președinte al celui mai înalt for științific al țării.

Astăzi, la sărbătorirea unui secol și jumătate de la nașterea moldoveanului Mihail Kogălniceanu — a spus vorbitorul — este locul să cinstim memoria strălucitei pleiade de luptători democrați și gânditori înaintați ca Al. I. Cuza, Vasile Alecsandri, Costache Negri și alții aii lui Moldova, revalidând rolul lor excepțional în împlinirea năzuințelor de veacuri ale poporului nostru: unirea, independența și emanciparea națiunii.

Pe lângă expresia superioară a nevoilor și aspirațiilor societății în care a trăit, se subliniază în continuare expunerii Kogălniceanu a definit împede programul reformelor care aveau să-i întregască opera în veacul nostru. Dezvoltarea societății se întemeia — în concepția lui — pe două serii de factori, pe „factorii științifici”, adică pe lupta pentru stăpânirea

forțelor naturii, și pe „factorii politici”, care cuprind ansamblul relațiilor sociale. El concepe programul social ca o luptă între nou și vechi, luptă între societatea veche și societatea modernă. Actualul este și concepția lui despre națiune, pe care a înțeles-o ca o creație a lumii moderne și care la naștere numai acolo unde există unitate.

Astăzi, realizările poporului român, sub conducerea clarvăzătoare a partidului comunist, au depășit cele mai îndrăznețe vise ale lui Kogălniceanu, care nu concepea nici națiunea, nici unirea, prin excluderea majorității de la „drepturile și bunurile pe care țara le dă fiilor săi”. Dincolo de unele limite, explicabile pentru epoca în care a trăit, bogata activitate a lui Mihail Kogălniceanu pusă în serviciul emancipării naționale, al unirii și al independenței de stat, al ridicării științei, culturii și economiei țării, face din el unul dintre citorii României moderne.

În încheierea expunerii, acad. Andrei Oțetea a spus: Pe toate aceste acte se întemeiază drepturile lui la admirația și recunoștința posterității. Hotărârea Organizației Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) de a-1 sărbători anul acesta și de a-1 considera opera ca parte integrantă a patrimoniului cultural universal, asociază la oamaie poporului român toate popoarele care se recunosc solidar responsabile de păstrarea amintirii marilor personalități ce au contribuit la progresul dreptății și umanității.

Adunarea festivă s-a încheiat cu un program artistic. (Agerpres)

Plecarea delegației parlamentare din Venezuela

Delegația parlamentară din Venezuela, condusă de Luis Augusto Dubuc, președintele Congresului național și președintele Senatului, care a făcut o vizită în țara noastră, a plecat spre patrie. Din delegație au făcut parte Francisco Ferrero, vicepreședinte al Senatului, Cesar Morales Carrero, Edecio Lariva Araujo, Lorenzo Salazar Zamora și Rene Esteres, senatori, și Alberto Bustamante, Luis Miquilena și Alfredo Tarro Murzi, deputați.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, erau prezenți Ștefan Voitec, președintele Marii Adunări Naționale, acad. Ștefan S. Nicolae, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale, Virgil Cazacu, președintele Comitetului de Radiodifuziune și Televiziune, Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe, președinți ai unor comisii permanente ale Marii Adunări Naționale, deputați ai M.A.N., alte persoane oficiale.

Înaintea plecării, conducătorul delegației a declarat redactorului agenției „Agerpres”, Alexandru Brad: Ne-am simțit foarte bine și simțim foarte satisfăcut de vizita făcută în România, deși ea a fost scurtă. Plecăm cu convingerea că prezența noastră în țara dumneavoastră a servit prieteniei dintre adunările reprezentative și popoarele venezuelean și român. Sperăm că acum, când țările noastre au stabilit relații diplomatice, ambasadorii lor vor avea prilejul să contribuie și mai mult ca relațiile de prietenie dintre Venezuela și

România să fie tot mai strînse și să promoveze schimburi de mișcări cu caracter parlamentar, științific, economic și comercial. Referindu-se la utilitatea schimburilor interparlamentare, oaspețele a declarat: Sintem parizianii acestor schimburi și, ca și România, Venezuela face parte din Uniunea Interparlamentară. În această ocazie ne propunăm să formăm grupuri de prietenie, cum există și în Franța, între parlamentarii venezueleni și parlamentarii latino-americani sau europeni.

În continuare, dl. Dubuc a spus: Am vizitat instalațiile petroliere și Rafinăria de la Brazil, precum și Uzina de utilaj petrolifer de la Ploiești și ne-am dat seama de importanța colaborării în acest domeniu între Venezuela și România. Industria petrolului este pentru noi de o însemnată deosebită, lucru pentru care credem că stabilirea de contacte cu România în acest domeniu va putea folosi țării noastre; în mod deosebit vom putea folosi experiența avansată a României în materie de construcții de utilaje pentru industria petroliferă.

Doresc să mulțumesc din suflet, prin intermediul binevoitor al presei, tuturor celor care ne-au primit cu o atenție deosebită, guvernului român și Marii Adunări Naționale pentru ospitalitatea acordată, tuturor celor care ne-au fost gazde generoase. Adresăm sincere urări de bunăstare și prosperitate poporului român. (Agerpres)

COMUNICAT CU PRIVIRE LA ȘEDINȚA A XI-A A COMISIEI PERMANENTE C.A.E.R. PENTRU PROBLEME VALUTAR-FINANCIARE

Între 28 septembrie și 2 octombrie 1967 a avut loc la București ședința a XI-a a Comisiei permanente C.A.E.R. pentru probleme valutare-financiare.

La ședință au participat delegațiile țării membre ale C.A.E.R.: R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacie, R. D. Germane, R. P. Mongole, R. P. Polone, Republicii Socialiste România, R. P. Ungare, U.R.S.S. În conformitate cu Acordul dintre Consiliul de Ajutor Economic Reciproc și Guvernul R.S.F. Iugoslavia privind participarea R.S.F.I. la lucrările organelor C.A.E.R., la ședință au participat reprezentanții Iugoslaviei.

La ședință a participat ca observator reprezentantul Republicii Cuba.

La ședința comisiei au participat, de asemenea, reprezentanții Băncii Internaționale de Colaborare Economică.

În cadrul ședinței a fost prezentat referatul „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și noul tip de relații economice dintre țările socialiste”.

Comisia a examinat și aprobat planul de muncă pe anul 1968 și lista problemelor valutare-financiare, prevăzute spre studiere și elaborare în următorii 2-3 ani și, de asemenea, a examinat alte probleme ce prezintă interes reciproc.

Ședința comisiei s-a desfășurat într-o atmosferă de prietenie frățoasă și deplină înțelegere reciprocă.

SOSIREA MINISTRULUI INDUSTRIEI ȘI PESCUITULUI DIN CEYLON

Luni după-amiază a sosit în Capitală ministrul industriei și pescuitului din Ceylon, Philip Gunnawardene, împreună cu soția, care, la invitația Ministerului Comerțului Exterior, va face o vizită în țara noastră. Ministrul ceylonese este însoțit de secretarul general al acestui minister, precum și de alte persoane oficiale.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, oaspețele a fost salutată de Dumitru Bejan, prim-adjunct al ministrului comerțului exterior, și de Alexandru Alibescu, adjunct al ministrului comerțului exterior, precum și de funcționari superiori din acest minister și Ministerul Economiei Forestiere.

Ministrul Philip Gunnawardene va avea întrevăderi cu membri ai conducerii unor ministere economice, cu care prilej vor fi abordate noi căi și mijloace de dezvoltare și diversificare a schimburilor comerciale româno-ceyloneze. (Agerpres)

Plecarea prințului Abdol Reza Pahlavi

Luni a părăsit Capitala, Alțeta Sa Imperială, prințul Abdol Reza Pahlavi, fratele Șahișahului iranian, care, între 25 septembrie și 2 octombrie, a făcut o vizită de prietenie în țara noastră.

În ultimele zile ale șederii sale în România, Abdol Reza Pahlavi a vizitat asezăminte social-culturale din București, Institutul de cercetări pentru cultura porumbului și a plantelor tehnice de la Fundulea, uzina de tractoare din Brașov, Întreprinderea agricolă de stat Prejmer și unele localități turistice.

La plecare, pe aeroportul Băneasa, prințul Abdol Reza Pahlavi a fost salutată de Grigore Geamănu, secretarul Consiliului de Stat, Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii, Ion Drăgan, secretar general al Consiliului de Miniștri, Petru Burlacu, adjunct al ministrului afacerilor externe, și de alte persoane oficiale. Erau prezenți S. H. V. Sandași, ambasadorul Iranului la București, și membri ai ambasadelor. (Agerpres)

Ritmurile automatizării

(Urmare din pag. 1)

procentele automatizării și mecanizării fiind aici de 81 la sută la laminare și 88 la sută la furnale.

În industria constructoare de mașini și de prelucrare a metalelor au fost introduse numai în cursul anului 1965 un număr de 228 linii automate și semiautomate, iar în total în industria sovietică există aproape 6.000 de linii automate și 43.000 de conveiere și benzi rulante mecanizate și semiautomatizate. Cu ajutorul liniilor automate se fabrică scule, rulmenți, suruburi și numeroase alte produse.

Am vizitat de curând uzina de scule „Frezer” din Moscova — una din întreprinderile tipice pentru studiul actual al automatizării în industria sovietică. În secția de tratare termică, de exemplu, funcționează noua linie automată, fiecare din ele fiind deservită de numai doi muncitori. Încă în acest an vor fi instalate în secție alte trei linii automate. Astfel, automata va efectua toate operațiile legate de tratarea termică a sculelor.

Alte linii automate am întâlnit în secția de prelucrare mecanică. Fiecare linie este alcătuită din zeci de mașini legate între ele, care execută tot aștea operații. La un capăt se află semifabricatele venite de la prese, la celălalt — produsele finite (burghie, freze etc.) de diferite dimensiuni. Fiecare operație durează mai puțin de o secundă — viteza de lucru pe care nu o poate atinge nici cel mai bun muncitor. În prezent 62 la sută din producția de scule a uzinei se realizează cu ajutorul automatelor și — cum ne-a declarat inginerul Nikolai Kisiolev, șeful producției — acest procent va crește în continuare. Pînă la cea de-a 50-a aniversare a Revoluției din Octombrie va fi pusă în funcțiune o linie automată pentru ambalarea sculelor.

Tot anul acesta, secția de automatizare și mecanizare din cadrul uzinei va realiza primele mașini-unelte cu comandă program.

Uzina „Frezer” are și un punct central de dispecerat care este legat cu toate secțiile, serviciile și birourile. În fiecare zi, la ora nouă și jumătate, șeful producției ține aici o „consfățuire” cu toți șefii de secții, aflați fiecare la locul său de muncă. Tot la punctul central de dispecerat se află și o instalație de televiziune industrială cu 12 camere în secțiile de bază. O apășare pe un buton și dispecerul poate să vadă pe ecranul din fața sa ce se petrece în oricare din cele 12 secții.

În discuția menționată la începutul acestor rânduri, interlocutorul nostru s-a referit și la lucrările începute în Uniunea Sovietică în urmă cu circa cinci ani și al căror scop este crearea unor sisteme automate de conducere și optimizare a proceselor de producție. Îndeplinirea acestei sarcini a necesitat crearea unei baze științifice, dezvoltarea metodelor statistice de calcul, a modelării matematice a proceselor de producție etc. Totodată, s-a pus problema formării de cadre tehnico-științifice cu o pregătire adecvată și a producerii unor mijloace de automatizare complexă, cum sînt aparatele de reglare cu mai multe canale, instalațiile de control centralizat, mașinile logice de conducere și calcul etc.

Alexandr Levin ne-a declarat că în prezent toate aceste condiții preliminare au fost realizate, putîndu-se trece la crearea de prototipuri de sisteme automate de conducere pentru numeroase ramuri industriale.

Se reprezintă un astfel de sistem? Să luăm, de pildă, conducerea blocurilor energetice. Automatele nu numai că mențin parametrii cei mai importanți ai funcționării blocului, dar aleg regimul cel mai economic de funcționare. Înregistratoarele culeg în permanență din toate punctele importante ale instalațiilor date tehnologice pe care le transmit apoi „creierului electronic”, iar acesta le prelucrează și, pe baza rezultatelor obținute, stabilește regimul

optim de funcționare a cazanelor, turbinelor, generatorelor. Iată un exemplu: specialiștii din Ministerul Industriei Chimice și Ministerul construcției de aparate, mijloace de automatizare și sisteme de comandă au elaborat un sistem care poate dirija procesele tehnologice ale citorva secții de producție a amoniacului, cu zeci de agregate. De la acest sistem, centrul de calcul primește informații privitoare la 500 de parametri de producție și date despre starea utilajului din peste 180 de puncte. Programul mașinii de calcul este astfel alcătuit încît, în urma aprecierii regimului de funcționare a întregului complex de instalații, mașina de calcul caută și descoperă locul unde se produce „gîlțura”. Instantaneu ea trimite comenzi și stabilește exact, de reglare, de activitate și de depinde lichidarea „gîlțurii”. Acestea intervin imediat restabilind regimul optim. Toate acestea se petrec fără intervenția omului și într-un răstimp mult mai scurt decît i-ar fi necesar celui mai calificat operator.

Astfel de sisteme de automatizare superioare au fost create și pentru cuploare Marlin, pentru convertizare, instalații de cracare, laminare, și în alte domenii. La termocentrala nr. 21 din Moscova, la rafinăria din Baku, la Combinatul chimic din Moscova și în alte mari întreprinderi, astfel de sisteme se și află în funcțiune.

Un centru de informații și calcul există și la „Frezer”. Deși funcționează abia de acum înțeles, Pavel Livin, director uzinei, mi-a spus că nici n-ar mai putea concepe conducerea întreprinderii fără această „mină de aur”. Centrul este dotat cu două creiere electronice: un „Ural-11” și o mașină de calcul poloneză „Odra 1003”. Feodor Rudnik, șeful centrului, mi-a informat că „Ural-11” efectuează 50.000 de operații pe secundă, iar memoria lui reține pentru milioane de semne. Ce sarcini rezolvă centrul de calcul al uzinei? Întrucît lista lor e lungă, Feodor Rudnik le menționează doar pe cele mai importante: stabilește exact, de două ori pe an, capacitatea de producție a secțiilor. Înainte, sectorul tehnologicului se făcea aceste calculații pe baza a 200 de zile-om. Acum sînt necesare numai 210 zile-om, din care 160 revin lichidării „gîlțurilor” și numai 50 — muncii efective la mașinile electronice de calcul. Dacă înainte capacitatea de producție era stabilită doar aproximativ, din nașterea discuțiilor afiș cu secțiile și cu ministrul, acum este calculată cu o exactitate matematică, fiindu-se seama de fiecare mașină-uneltă, de fiecare instalație existentă în uzină.

Tot aici se calculează necesarul de materiale pentru producție, lucru de los simplu, fiind seama că uzina folosește 1.000—1.200 sortimente diferite de oteluri și 20.000 de materiale auxiliare. De cînd operația este asigurată de calculatoarele electronice, au fost lichidate atît stocurile supraeconomice cît și lipsurile în aprovizionare. Cu ajutorul centrului de calcul s-a putut trece la un sistem mai perfecționat de planificare operativă a producției. Centrul uzinei execută de asemenea calcule contabile și ingineresti pentru alte uzine, institute de proiectare, pentru ministere.

Deși fiind că o treaptă mai înaltă și mai complexă a automatizării o reprezintă folosirea tehnicii de calcul la conducerea economică, în acest domeniu, s-au și făcut primii pași în acest domeniu; au fost elaborate metode teoretice de calcul, există și unele exemple practice de efectuare a unor planuri de transporturi, calcule de control al planului de stat al unei republici uniune etc. În aceste direcții urmează încă să fie desfășurate o vastă muncă, sarcinile nerezolvate fiind mai numeroase decît cele îndeplinite, dar raportul aceste va fi înversat în viitorul apropiat. Specialiștii în cibernetica economică au pornit la drum cu entuziasm și pasiune, iar roadetele muncii lor nu vor înfriza să se arele.

Simpozion consacrat semicentenarului Revoluției din Octombrie

În cinstea semicentenarului Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, la Casa prieteniei româno-sovietice din Capitală a avut loc, luni seara, simpozionul cu tema: „Marea Revoluție Socialistă din Octombrie — eveniment epocal în istoria omenirii”. La lucrările simpozionului — prezidat de acad. Iorgu Iordan, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S., au luat cuvîntul

Grigore Comartin, rectorul Academiei de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu” de pe lângă C.C. al P.C.R., scriitorul Dumitru Corbea și Nicolae Copoiu, doctor în istorie, șef de sector la Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.

A urmat filmul artistic sovietic „Misiunea extraordinară”. (Agerpres)

Ilie Năstase — campion republican

Pe terenurile Progresul din Capitală, au luat sfîrșit finalele campionatelor republicane de tenis pe anul 1967. În finala probei de simplu bărbați, tînărul Ilie Năstase, prestînd un joc excelent, l-a învins în 3 seturi: 6—4, 6—2, 6—3 pe Ion Tîlciac. În vîrstă de 21 de ani, Ilie Năstase cucerește pentru prima oară titlul de campion național la seniori. Ilie Năstase încheie cu un frumos succes un sezon bogat, în cursul căruia a obținut și numeroase victorii internaționale în Cupa Mamaia, la turneele de pe Coasta de Azur, în Cupa Davis (mecliu cu Belgia).

La dublu femei, titlul de campioană a revenit perechii Julieta Namian-Boboc. Ecaterina Horsa care a întrecut cu 6—3, 6—4 cuplul Iuliu Dibar, Mariana Ciogolea.

Turneul veteranilor a fost câștigat de Gogu Viziru, învingător cu 8—6, 6—2, în finala disputată cu C. Caraulis. (Agerpres)

SPORT

Steaua în fruntea clasamentului

Pe linia desfășurării sale mediocre din ultimii ani, campionatul a fost confirmat că nu „produce”, nu poate produce, surpriza apariției unor echipe cu vetești și mai departe orasele provinciale. La urma urmei, nici voința de afirmare, nici elanul și puterea de luptă nu sînt hotărîtoare pentru nașterea unei formații puternice la nivel republican. Decisivă rămîne mai departe existența în lot a mai multor jucători ai valorii tocmai la nivelul întregii țări. Or, din acest punct de vedere, am orest dacă am pretinde Universității din Craiova să facă minuni. Rînd pe rînd, toate echipele provinciale și-au arătat limitele calitative, mai ales atunci cînd au părăsit arenele proprii și s-au prezentat să joace pe terenuri străine.

Duminică, la București, cratovenii ne-au confirmat a nu fi o excepție de la regulă. Ei au încercat să aducă corect lecția învătăită (ce prinde multă mișcare), dar modestia mijloacelor tehnice ale jucătorilor i-a obligat la un surplus de efort fizic, pentru care, în orice caz, nu sînt pregătiți. După trei jumătăți de oră, obtenii au obosit, Steaua s-a urcat la catedrală și a început să dicteze lecția. Faptul n-ar fi fost surprinzător dacă am fi comparat valorile tehnice ale ambelor echipe. Însă în fotbal aproape curent sîntem martorii surprizelor în datina „valorii”. Ghinionul obtenilor a fost altul, a fost acela că Steaua (spre deosebire de celdlalt recent adversar al Universității, Dinamo) se prezenta, etapă după etapă, în formă sportivă ascendentă. Și n-am fi zgîrciți cu laudele la adresa solidității tactice în apărare și în atac a militarilor, ci și cu privire la capacitatea lor fizică de a realiza sarcinile de joc, dacă n-am trăi mereu cu frica în sîm din pricina înconștanței în performanță a echipelor noastre frun-

tașe, inclusiv Steaua. Iar încercările serioase de abia acum încep. Și nu uităm că dacă duminică, Steaua a detronat un lider cu un singur punct „în deplasare”, din cele două acumulate pînă în prezent de craioveni!), apoi nici ea n-ar o aștepta grozavă pe terenuri străine de 2 meciuri — 2 puncte față de 5 meciuri în București — 8 puncte). În această ordine de idei, jocul de la Constanța din 12 octombrie ni se pare foarte interesant spre a verifica creșterea potențialului bucureștenilor.

Pînă atunci, să observăm că „veteranii” echipei, Constantin, are un sezon fotbalistic excelent, poate cel mai bun din 1964 încace, iar mezeul formativ, Tătaru II, a dat definitiv publicului certitudinea talentului său. Dar nu este oare o „superștie” să-i conferi în anul de joc următor postul pe care-l ocupa fratele său mai mare? Tătaru II nu pare o

aripă tipică, ci este mai curînd un constructor, cu zonă centrală de acțiune. De asemenea, subliniind aportul neașteptat de eficient al lui Vigu la victoria împotriva craiovenilor, am dori să nu se facă abstracție de faptul că Niță dispăruse din joc, și că nu făcea dificultăți improvizatului fundaș, iar fundașul opus Minică este și el un fundaș lateral... improvizat!

Dintre celelalte rezultate ale etapei, se cuvine să spunem măcar câteva cuvinte despre două meci-surprize. U.T.A. ne-a obținut cu recolare de puncte în București, iar lui Vigu la victoria împotriva craiovenilor, am dori să nu se facă abstracție de faptul că Niță dispăruse din joc, și că nu făcea dificultăți improvizatului fundaș, iar fundașul opus Minică este și el un fundaș lateral... improvizat!

Cea de-a doua surpriză parțială ne-o furnizează, firește, Rapid, iar rădăși învingătoare pe teren provincial! Ce-ar fi să programăm partida de retur cu Trakia unde, pe la Arad, sau Tirgu-Mures? Lăstînd gluma de-o parte, ti îndemnăm pe glumești să joace, să se simtă din nou în Capitală... ca la ei acasă, iar suporterilor bucureșteni le solicităm să contribuie cu căldură la reabilitarea „fitor risipitor”!

Valeriu MIRONESCU

Echipele probabile pentru meciurile cu fotbalistii maghiari

După cum se știe, la sfîrșitul acestui sărbătorim va avea loc o confruntare pe patru „fronturi” între fotbalul românesc și cel maghiar. Simbătă, în noaptea, de „Nepstadion” din Budapesta se întîlnește reprezentativele Bucureștiului și Budapestei, în fapt echipele naționale; la Szőlők vor juca selecționata de Juniori ale României și Ungariei, iar la Timisoara reprezentativele secundare.

Duminică la București, pe stadionul „Republicii”, are loc partida dintre selecționata de tineret.

În vederea acestor meciuri au fost stabilite următoarele echipe probabile:

BUCUREȘTI: Constantinescu — I. Popescu Nunwelller III, Barbu, Hălămeșanu — Deselnicu, Negrea — Lucescu, Dobrin, Iancu, Sorin Avram, Rezerve: Coman, Haidu (portar), Kiss, Mocanu (fundaș), Libardi, D. Popescu (mijlocas), Cuperman (fundaș).

BUDAPEȘTA: Mindru — Ivăncescu, D. Nicolae, Kozka, Deliu — Pescaru, Ivan — Pircălab, Constantin, Badaea, Voinea. Rezerve: M. Ionescu (portar), Georescu, M. Marcel (fundaș), Petescu (mijlocas), Roman, Sfirloaga, Peronescu, Kalló (înaintas).

ROMÂNIA TINERET: Răducanu — Sătmăreanu, Boc, Dinu, Vigu — Strimbeneu, Grozea — Niță, Neagu, Dembrovski, Tarlăbună. Rezerve: Pilcă, Gornea (portar), N. Ionescu, Alecu (fundaș), Antonescu, Bungău (mijlocas), Orban, Dumitrache, Luulescu, Jerean, Tătaru II (înaintas).

ROMÂNIA JUNIORI: Barbulescu, Vidar (portar), Jantovan, Diaconu, Isăni, Viciu, Floares, Ciugariu (fundaș), Etem, Rizea, Dumitru, Baranescu, Ciobanu (mijlocas), Bilboacă, Schwartz, Ștefănescu, Ciutac, Iordănescu, Nicolae, Mandă.

viața internațională

AL DOILEA TUR AL ALEGERILOR CANTONIALE

CORESPONDENȚA DIN PARIS DE LA AL. GHEORGHIU

Duminică a avut loc în Franța cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor cantonale. Această consultare electorală, al cărei prim tur de scrutin s-a desfășurat la 24 septembrie, a fost desigur reinnoțită unei jumătăți de mandatelor de consilieri generali din cantonele provinciale și din cele șase noi departamente ale regiunii pariziene (în orașul Paris nu s-a votat). Consultarea a interesat 50 la sută din corpul electoral al țării. S-a votat pentru a doua oară numai în

Socialist Unificat. În ce privește celelalte formațiuni politice, agenția „France Presse” constată o anumită consolidare a pozițiilor gaulliste și o netă dereglare a așezării în cadrul noului departament electoral. În orașul Paris nu s-a votat. Consultarea a interesat 50 la sută din corpul electoral al țării. S-a votat pentru a doua oară numai în

și progresul evident al comunistilor”. („Parisien Libéré”, precum și „noul dar” înapoi suferită de centrul lui Lecanuet” („Le Figaro”). „Acordul dintre Federația stângii și P.C.F. — scrie „Combat” — s-a dovedit de o eficacitate ce nu poate fi contestată. „L'Humanité” publică declarația lui Waldeck Rochet, în care secretarul general al P.C.F. constată că „al doilea tur de scrutin a confirmat în mod strălucit rezultatele primului tur, adică progresul important al partidului comunist în cadrul înaltului general al partidelor de stângă”. „Ceea ce caracterizează scrutinul de ieri, scrie ziarul, este succesul net al înțelegerii realizate între partidele de stângă. Federația stângii democratice și socialistă 465 (plus 10), partidul de guvernământ UNR 219 (plus 17), republicanii independenți (având ca lider pe Giscard d'Estaing) 94 (plus 8), centrul și diversi moderati 396 (minus 23).

Un important progres al comunistilor • Succesul acordului electoral al partidelor de stânga • Partidul de guvernământ și-a consolidat poziția

„France Presse” relevă că acest număr este cu mult inferior în virtutea legii electorale în vigoare, în portanțele reale a electoralului comunist. Celelalte mandate au fost atribuite după cum urmează: Federația stângii democratice și socialistă 465 (plus 10), partidul de guvernământ UNR 219 (plus 17), republicanii independenți (având ca lider pe Giscard d'Estaing) 94 (plus 8), centrul și diversi moderati 396 (minus 23). În regiunea pariziană, pentru prima dată un departament francez (Saint Denis) va avea o majoritate absolută comunistă; un alt departament va avea o majoritate de stânga (Federația plus P.C.F.), trei departamente vor avea o majoritate de centru dreapta (UNR plus centristi), iar într-un departament forțele de stânga vor fi la egalitate cu cele de centru-dreapta.

Presă pariziană de luni dimineață a fost de acord pentru a relege „cristigurile” celei de-a cincea republici

Sub paza severă a poliției și armatei

„Parlamentul” sud-vietnamez a validat „alegerile prezidențiale”

Sub paza severă a poliției și armatei, membrii Adunării Naționale sud-vietnameze au validat luni seară rezultatele așa-ziselor „alegeri prezidențiale” din 3 septembrie, declarându-l ales ca președinte pe generalul Thieu, iar ca vicepreședinte pe generalul Ky.

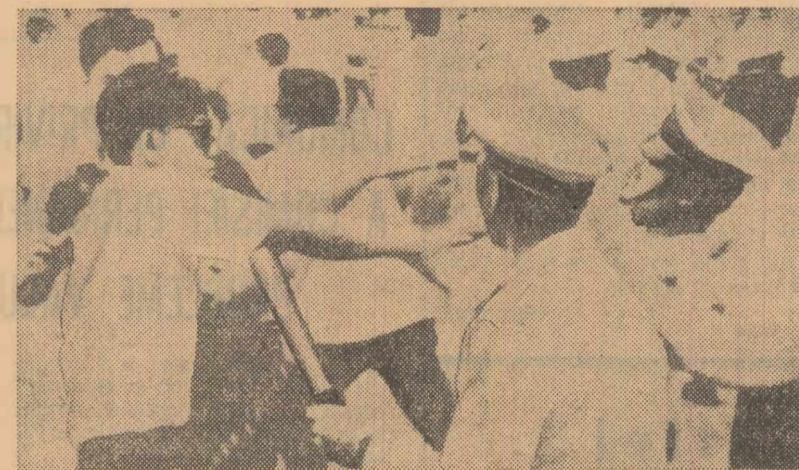
Evocând atmosfera în care s-a desfășurat validarea, agenția „France Presse” relevă că ultimele ore ale adunării au fost încălzite de dure confruntări de poziții. Membrii opoziției, în frunte cu Phan Khac Suu, președintele Adunării Naționale au prezentat numeroase dovezi din care a reieșit că șefii juntei militare de la Saigon Thieu și Ky s-au folosit de funcția lor oficială, pentru a obține un număr de voturi mai mare, pe căi ilegale. O dovadă că dezbaterile din Adunarea Națională au fost furtoase o constituie și faptul că la votul „secret” pentru stabilirea validității rezultatelor alegerilor, din cei 106 deputați prezenți numai 58 au votat pentru validare iar 43 împotriva. Anunțarea rezultatului a fost primită printr-o țâșnire apăsătoare. Președintele adunării a declarat: „Eu refuz să fiu responsabil pentru această injustiție”, arătând că nu acceptă rezultatele.

În comentariile transmise de la Saigon, corespondenții de presă subliniază că situația din adunare este, de fapt, reflectarea unei stări de spirit generale existente în Vietnamul de sud, potrivit căreia războiului și subordonării față de interesele politice S.U.A. în timp ce în parlament erau validate rezultatele alegerilor, un mare număr de studenți și bugetari scandau lozinci împotriva lui Thieu și Ky. Armata și poliția au blocat căile de acces din apropierea sediului parlamentului folosind gazele lacrimogene și bastoanele de cauciuc pentru a-i împiedica pe demonstrații.

HANOI 2 (Agerpres). — După cum anunță agenția VNA, în ultimele zile forțele de apărare antiaeriană ale R. D. Vietnam au doborât deasupra teritoriului țării 6 avioane ale S.U.A. În total, în luna septembrie au fost doborâte 87 de avioane americane, din care 2 bombardiere strategice moderne „B-52”, și un fost avariat numeroase altele. Numărul avioanelor americane doborâte deasupra teritoriului R. D. Vietnam a ajuns astfel la 2.349.

Miting de protest la Londra

LONDRA 2 (Agerpres). — La Londra a avut loc un miting la care a luat cuvântul Frank Stanley, președintele Partidului Comunist din Marea Britanie. El a adus critici guvernului pentru sprijinul pe care, în ciuda protestelor majorității covârșitoare a poporului englez, îl acordă agresiunii S.U.A. în Vietnam. A luat, de asemenea, cuvântul J. Dash, liderul docherilor din Anglia, care a arătat că politica economică a guvernului a dus la înghetarea salariilor și creșterea accentuată a șomajului. După încheierea mitingului, participanții s-au îndreptat spre ambasada S.U.A., unde au remis o scrisoare de protest împotriva bombardamentelor asupra Vietnamului de nord. O altă scrisoare a fost remisă premierului Wilson, în care se protestează împotriva politicii economice a guvernului.

Saigon: Polițiști sud-vietnamezi intervenind cu brutalitate pentru a împiedica o demonstrație de protest a studenților care contestă valabilitatea alegerilor.

SOSIREA TOVARĂȘULUI GHEORGHE RĂDULESCU LA ULAN BATOR

ULAN BATOR 2 (Agerpres). — Tovarășul Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentant permanent al Republicii Socialiste România în C.A.E.R. și persoana care îl însoțește ca soț la Ulan Bator pentru a participa la cea de-a 31-a sesiune a Comitetului Executiv al C.A.E.R. La sosire, delegația română a fost întâmpinată de S. Luvsan, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al R. P. Mongole, D. Gombajav, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, reprezentant permanent al R. P. Mongole în C.A.E.R., reprezentanți ai conducerii unor ministere și instituții centrale de stat. Au fost de față Petre Niță, ambasadorul Republicii Socialiste România la Ulan Bator, și membri ai ambasadei.

„Stare de urgență” în economia URUGUAYULUI?

MONTEVIDEO 2 (Agerpres). — Uruguayul trece, în prezent, prin cea mai puternică criză economică și financiară de la înstaurarea actualului regim condus de generalul Gestido. Costul vieții a crescut în cursul acestui an cu peste 70 la sută. La dificultățile interne se adaugă o datorie externă de 500 milioane dolari.

În încercarea de a face față dificultăților economice prin care trece țara, guvernul, reușind să obțină servicii politici, este hotărât să recurgă la declararea unei stări de urgență în economia țării pe o perioadă de 18 luni. În cadrul programului anunțat de guvern se prevede, între altele, perceperea de taxe suplimentare care și așa sînt destul de ridicate, blocarea salariilor muncitorilor și funcționarilor etc.

„Poporul guineez va continua lupta pentru pace, democrație și progres social”

Incheierea Congresului Partidului democrat din Guineea

CONACRY 2 (Agerpres). — În capitala Guineei a luat sfârșit cel de-al 8-lea Congres al Partidului democrat. În rezoluția adoptată cu acest prilej se arată că poporul din Guineea este hotărât să-și întărească unitatea națională și să sporească eforturile în toate domeniile: politic, economic, social și cultural. Pe plan extern, subliniază documentul, Partidul democrat și guvernul Republicii Guineea vor continua să acționeze pentru întărirea Organizației Unității Africane, pentru solidaritate între țările de pe continentul african și pentru lupta pentru eliberare și independență națională a popoare-

lor din „Guineea portugheză”, Angola, Mozambic, Rhodesia și R.S.A. Participanții la Congres și-au exprimat solidaritatea cu lupta dreaptă a poporului vietnamez împotriva agresiunii americane.

Alături de toate popoarele lumii, se arată în încheierea rezoluției, poporul din Guineea va continua lupta pentru pace, democrație și progres social.

La lucrările congresului, din partea C.C. al Partidului Comunist Român a participat o delegație condusă de Petre Blajovici, membru supleant al Comitetului Executiv al C.C. al P.C.R.

Întrevederi ale președintelui Adunării Generale a O. N. U.

NEW YORK 2 (Agerpres). — Președintele celei de-a 22-a sesiuni a Adunării Generale a O.N.U., Corneliu Mănescu, l-a primit luni dimineață, la sediul Națiunilor Unite, pe ministrul de externe al Israelului, Abba Eban. El a avut apoi o întrevedere cu directorul general al U.N.E.S.C.O., René Maheu. La prânz, Corneliu Mănescu a participat la o masă oferită în cinstea sa de ministrul de externe al Turciei, İhsan Sabri Çağlayangil. Masa s-a desfășurat într-o atmosferă caldă, amicală.

În cursul după-amiezii, președintele Adunării Generale l-a primit pe Adnan Pachachi, reprezentant permanent la O.N.U. al Irakului.

Sesiunea Consiliului ministerial al C. E. E.

LUXEMBURG 2 (Agerpres). — Sub președinția lui Karl Schiller, ministrul vest-german al economiei, s-a deschis luni la Luxemburg sesiunea de două zile a Consiliului ministerial al C.E.E. În centrul atenției se află raportul Comisiei executive cu privire la cerealele de aderare la Piața comună a unor țări, printre care Marea Britanie, Danemarca, Norvegia și Islanda. Vorbind în numele Comisiei C.E.E., Jean Rey, președintele acesteia, s-a pronunțat în favoarea primirii Angliei în Piața comună.

Ministrul comerțului exterior al României la Milano

ROMA 2. — Corespondentul Agerpres, N. Puicea, transmite: continuarea vizitei oficiale pe care o face în Italia, ministrul comerțului exterior al României, Gheorghe Ciocară, a fost luni ocazia unor mari întreprinderi din Milano. Principalele obiective le-au constituit uzina metalurgică Breda Fucine, care produce utilaj petrolier și feroviar, motoare Diesel de mare putere pentru tracțiune electrică și maritime și centrale electrice; o uzină a societății Pirelli, care fabrică cauciucuri auto de diferite tipuri, articole tehnice din cauciuc și cabluri cu utilizări diverse, societatea Montecatini-Edison și alte întreprinderi. Ministrul român a avut convorbiri cu reprezentanții ai diferitelor societăți privind dezvoltarea legăturilor comerciale dintre întreprinderile românești și firmele italiene.

Conducerea societății Pirelli a oferit un prânz în onoarea ministrului român și a persoanelor care îl însoțesc. Seara, ospesii români le-a fost oferită o masă de conducere societății Montecatini-Edison.

agențiile de presă transmit:

- O delegație a Comitetelor Executiv ale Slatiurilor populare din Bacău, Brașov, Cluj și Ploiești a vizitat, între 21 septembrie și 1 octombrie, Republica Democrată Germană, la invitația președintelui Uniunii germane a orașelor și comunelor din această țară.
- Convorbiri economice indiano-cehoslovace
- Vizita regelui Iordaniei în U. R. S. S.
- Inaugurarea tirgului internațional de la Köln

La 2 octombrie a sosit la Moscova regele Iordaniei, Hussein

la invitația Președintelui Sovietului Suprem al U.R.S.S. și a guvernului sovietic. În aceeași zi, regele Iordaniei a făcut o vizită la Kremlin lui Nikolai Podgorni, președintele Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. A avut loc o convorbire în cursul căreia au fost abordate probleme de interes comun.

Vizita președintelui Tito în Croația

Președintele R.S.F. Iugoslavia, I. B. Tito, însoțit de alți conducători de partid și de stat a vizitat duminică și luni o serie de localități din Croația. Cu prilejul întâlnirilor cu oficialitățile locale au fost discutate

Pavilionul țării noastre la Tirgul internațional de mostre de la Plovdiv (R. P. Bulgaria)

probleme ale dezvoltării economice a acestor localități.

Deschiderea oficială a Tirgului internațional alimentar „Anuga” a avut loc la Köln în prezența președintelui Republicii Federale a Germaniei, Heinrich Lübke. În cadrul vizitării tirgului, președintele Lübke s-a oprit la pavilionul României unde a fost întâmpinat de Gheorghe Boieru, secretar general în Ministerul Industriei Alimentare, Constantin Oancea, ambasadorul R. S. României în Republica Federală a Germaniei, și Ion Tonceanu, directorul pavilionului.

Perspectivile legăturilor economice indiano-cehoslovace au format obiectul convorbirilor pe care ministrul dezvoltării industriei al Indiei, Fakrudin Ali Ahmed, le-a avut la Praga cu președintele guvernului, J. Lenart și cu alți membri ai guvernului cehoslovac.

Incheierea convorbirilor de partid bulgaro-finlandeze

La Sofia au luat sfârșit convorbirile dintre delegația C.C. al P.C. Bulgar în frunte cu Toșor Jivkov, prim-secretar al C.C. al P.C. Bulgar, și delegația C.C. al P.C. din Finlanda condusă de Ville Pessi, secretar general al partidului. Luni delegația C.C. al P.C. din Finlanda a părăsit Sofia.

O delegație a Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. condusă de tovarășul Nicolae Goldberger, director adjunct al Institutului a sosit la Berlin la invitația Institutului pentru marxism-leninism de pe lângă C.C. al P.S.U.G.

CORESPONDENȚA DIN NEW YORK DE LA R. CĂPLESCU

În săptămâna care s-a scurs — a doua de la deschiderea celei de-a XXII-a sesiuni — lucrările Adunării Generale a O.N.U. au continuat să polarizeze atenția observatorilor politici și diplomaților, a ziarelor și agențiilor de presă, a opiniei publice. Au intrat într-o fază avansată dezbaterile politice generale, începute la 21 septembrie. De la tribuna din marmură verzie și-au spus pînă acum punctul de vedere al țării lor asupra ansamblului fenomenelor ce definesc tabloul politic internațional șefii delegațiilor a peste 40 de state. Aprecierea pe care o fac numeroși observatori este că sesiunea se desfășoară într-o atmosferă de lucru și în care, spre deosebire de unele sesiuni din trecut, tonul polemic ascuțit a încetat să mai constituie o notă dominantă. Este o dovadă a faptului că s-au reușit numărul de adepți creații în relațiile internaționale a unei climat care să facă posibilă abordarea și soluționarea problemelor în suspensie în spiritul echității și fără idei preconcepționale.

Cei care au luat cuvîntul au salutat alegerea în calitate de președinte al Adunării Generale a ministrului de externe al României, Corneliu Mănescu, și au relevat că consensul manifestat în această privință constituie un factor pozitiv. Un mare număr de vorbitori au ținut să aprecieze alegerea pentru prima oară în această demnitate a reprezentantului unei țări socialiste ca un eveniment plin de semnificație în ce privește terenul cîștigat de ideea coexistenței pașnice între state cu orînduirii sociale diferite și perspectivele colaborării internaționale. „Noi — a declarat în cuvîntarea sa ministrul de externe francez, Couve de Murville

— vedem în alegerea făcută în anul acesta, alegere pe care nici o țară nu a contestat-o, recunoașterea de către comunitatea internațională a evoluției ferice constatate în ultimul timp în Europa și adesea denumită de noi în Franța, destindere, înțelegere și colaborare”. Alți vorbitori, ca de pildă ministrul de externe al Canadei, Paul Martin, au ținut să sublinieze că consideră alegerea noului președinte ca o recunoaștere a „contribuției de seamă

Intelegerii și respectului reciproc a problemelor deschise.

Săptămîna scursă s-a caracterizat și prin eoul amplu pe care problema vietnameză l-a trezit în intervențiile multora din cei care au luat cuvîntul. Războiul de agresiune al S.U.A. împotriva poporului eroic din Vietnam nu figurează pe ordinea de zi a Adunării Generale, dar prin implicațiile sale fundamentale problema vietnameză nu poate să nu dețină un loc primordial în cuvîntările delegațiilor. Aproape toți cei care au luat cuvîntul au cerut imediată și necondiționa-

le — care ar putea să cuprindă multe mize, inclusiv retragerea trupelor străine și desființarea bazelor militare, în conformitate cu prevederile acordurilor de la Geneva, — observații scort în evidență că este pentru prima dată cînd o oficialitate canadiană adoptă o asemenea poziție de distanțare față de politica S.U.A.

O altă problemă care nu a lipsit din nici un din cuvîntările pronunțate a fost cea a Orientului Apropiat. Observatori remarcă în această privință o deosebită față de dezbaterile din timpul sesiunii extraordinare a Adunării

țării din America Latină, Africa și Asia. Nota lor comună au constituit-o rezultatele nesatisfăcătoare ale primului deceniu al dezvoltării (1960—1970). Explicația acestei situații rezidă între altele, și vorbitorii au stăruit îndelung asupra acestui lucru, în neînțelegerea care domnește în schimburile comerciale mondiale și care se manifestă prin prețurile reduse la materiile prime de bază — principalul articol de export al țărilor în curs de dezvoltare — concomitent cu creșterea prețurilor la produsele manufacturate. Ca rezultat al acțiunii acestor factori și al altora, în loc de a se măsura, disparitatea în dezvoltarea economică se accentuează. Totodată, au arătat aceiași vorbitori, în loc ca bogăția crescîndă a țărilor industriale să contribuie la concretizarea unor planuri de asistență economică față de „lumea a treia”, ea este canalizată în scopuri militare.

Reprezentanții unora dintre aceste țări subdezvoltate, mai ales țări latino-americane și africane, afirmă uneori pe un ton foarte energic, că marile puteri acordă prea puțin interes și prea puțină atenție problemelor dezvoltării.

Soluțiile cele mai realiste pot fi în cele mai multe cazuri găsite în eforturile proprii cărora să li se adauge sprijinul țărilor dezvoltate din punct de vedere industrial. „Efortul național trebuie să fie baza, colaborarea internațională nu-l poate înlocui, ci doar i se poate subsuma” (Gabriel Valdes, ministrul afacerilor externe al republicii Chile).

Bogăția de argumente, idei și sugestii, care se desprind pînă acum din lucrările Adunării constituie un indiciu al acelei atmosfere de lucru pe care majoritatea participanților doresc să o imprime actualei sesiuni.

ÎN DEZBATEREA O. N. U.

Probleme majore ale actualității

pe care o aduce România în problema internațională.”

O serie de vorbitori, scoțînd în relief că împrejurările în care se întîrînește Adunarea sînt complexe, au subliniat unele aspecte pozitive ale evoluției evenimentelor cum ar fi cele legate de tendințele noi care se manifestă pe continentul european. Definiind aceste tendințe ca „o politică dinamică de apropiere”, ministrul de externe al Belgiei, Pierre Harmel, a arătat că ele sînt concretizate prin reînvierea „într-un spirit realist și creator” a relațiilor dintre țările europene cu sisteme politice diferite, prin pășirea la rezolvarea în spiritul

ta încetare a bombardamentelor asupra R. D. Vietnam, curmarea agresiunii, crearea condițiilor pentru ca „poporul vietnamez să-și hotărască singura soartă, fără amestec din afară.”

Protestul unor cercuri largi ale opiniei publice internaționale împotriva intervențiilor americane în Vietnam s-a reflectat și prin luarea de atitudine a unor aliați atlanțici ai S.U.A., cum ar fi Canada. Referindu-se la apelul făcut de la tribuna O.N.U. de către ministrul canadian al afacerilor externe, Paul Martin, pentru încetarea imediată a bombardamentelor americane contra R. D. Vietnam, că „prim pas al unei reglementări paș-

Generală a O.N.U. consacrate acestei chestiuni. Atunci au fost cazuri cînd tonul unor intervenții s-a apropiat de punctul incandescent. Acum ceea ce prevalează sînt argumentele, analiza tuturor aspectelor problemei, sublinierea necesității unei soluții care să țină seama de interesele tuturor părților în cauză, comportînd neadmiterea dobîndirii de avantaje teritoriale de pe urma operațiunilor militare și respectarea suveranității fiecărui stat și excludînd totodată folosirea forței în relațiile dintre țările din această regiune.

Problemele dezvoltării le-a fost consacrat un spațiu amplu în deosebi în cuvîntările reprezentanților unor